

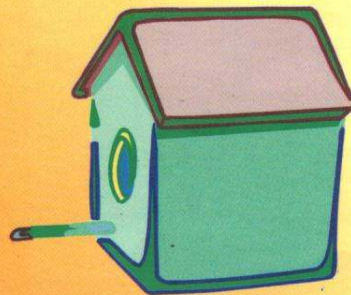
Казхская Академия образования
имени Ибрая Алтынсарина
Ассоцированная школа ЮНЕСКО "БЭСТ"

К

Г. К. Досмамбетова
К. Д. Торгаева

Менің қазак тілім

2

Казахская Академия образования
им. Ибрая Алтынсарина

Ассоциированная школа ЮНЕСКО "БЭСТ"

*Г.К. Досмамбетова
К.Д. Торгаева*

МЕНІҢ ҚАЗАҚ ТІЛІМ

учебник для 2-го класса
школ-гимназий, лицеев и школ
с углубленным изучением
казахского языка

Алматы
"РАРИТЕТ"
2001

ББК 81.2.922
Д64

Рекомендован Министерством образования и науки РК
в качестве вариативного учебника

Авторы благодарят за оказанную спонсорскую помощь
в издании данного комплекса:

ТОО «Казнефтегазсервис»
в лице генерального директора **Е.Б. Темирбаева**,

ЧП «Бакаева Г.Х.» в лице директора **Г.Х. Бакаевой**,

а также за оказанную техническую помощь директора
школы № 6 имени Абая Кунанбаева г. Аркалыка
Орал Даулеткызы

Рецензент: кандидат филологических наук доцент Г.С. Боранбаева

В состав учебно-методического комплекса входят:

Г.К. Досмамбетова, К.Д. Торгаева. Менің қазақ тілім, учебник.

*Г.К. Досмамбетова. Книга для учителя казахского языка,
методическое руководство.*

Г.К. Досмамбетова. Лингафонный курс, аудиокассеты.

Э. Досов. Электронное грамматическое приложение.

Досмамбетова Г.К., Торгаева К.Д.

Д64 Менің қазақ тілім: Учебник для 2-го кл. школ с рус. яз. обуче-
ния. — Алматы: Раритет, 2001. — 116 с.

ISBN 5-7427-0301-5

Программный материал представлен в пяти главах, каждая из которых
завершается уроком внеклассного чтения и итоговым уроком.

Учебник построен на коммуникативном подходе к обучению второму
языку, учитывает интересы ребенка и его окружение.

Д $\frac{4602000000-00}{413(05)-01}$ Без объявл.

ББК 81.2.922

ISBN 5-7427-0301-5

© Досмамбетова Г.К., Торгаева К.Д., 2001
© Издательская компания «Раритет», 2001

Мазмұны

1-сыныпта

1А сабағы	6-бет
1Ә сабағы	8-бет
1Б сабағы	10-бет
1В сабағы	12-бет
1-нәтиже	14-бет

Ойыншықтарым

2А сабағы	18-бет
2Ә сабағы	20-бет
2Б сабағы	22-бет
2В сабағы	24-бет
2Г сабағы	26-бет
2Ғ сабағы	28-бет
2Д сабағы	30-бет
2Е сабағы	32-бет
2Ж сабағы	34-бет
2-нәтиже	36-бет
Тілашар	38-бет

Табиғат

3А сабағы	40-бет
3Ә сабағы	42-бет
3Б сабағы	44-бет
3В сабағы	46-бет
3Г сабағы	48-бет
3Ғ сабағы	50-бет
3Д сабағы	52-бет
3Е сабағы	54-бет
3Ж сабағы	56-бет
3-нәтиже	58-бет
Тілашар	60-бет

Үзілісте

4А сабағы	62-бет
4Ә сабағы	64-бет
4Б сабағы	66-бет
4В сабағы	68-бет

4Г сабағы	70-бет
4Ғ сабағы	72-бет
4-нәтиже	74-бет
Тілашар	76-бет

Сабақта

5А сабағы	78-бет
5Ә сабағы	80-бет
5Б сабағы	82-бет
5В сабағы	84-бет
5Г сабағы	86-бет
5-нәтиже	88-бет
Тілашар	90-бет

Қосымшалар. Приложения

<i>Грамматикалық анықтағыш</i>	92-бет
<i>(грамматический справочник)</i>	

<i>Қазақша-орысша сөздік</i>	100-бет
------------------------------------	---------

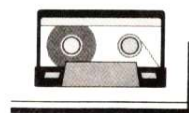
<i>Русско-казахский словарь</i>	107-бет
---------------------------------------	---------

<i>Тапсырмалар мен аудармалары</i>	115-бет
<i>(задания и их перевод)</i>	

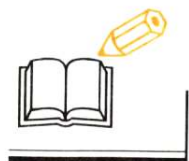
Как пользоваться учебником?

Вы взяли в руки книгу “*Менің қазақ тілім*”. Как ею пользоваться?

Сначала полистайте её, рассмотрите картинки.

- такое задание надо обязательно послушать. Оно записано на кассете. Слушайте, рассматривайте рисунки в учебнике и повторяйте вслух.

- это задание нужно выполнить письменно. Если в нём даны буквы, то лучше обвести их карандашом.

- в таких заданиях нужно соединить, нарисовать, подписать карандашом. При этом старайтесь держать карандаш легко, не сжимать его сильно.

- в этих заданиях нужно самому пересказать услышанное на кассете и иногда требуется ответить на вопросы.

- песенку нужно сначала прослушать на кассете, выучить её, затем спеть вместе с хором и наконец - самому.

- правило ты можешь прочитать в разделе “Грамматикалық анықтағыш”.

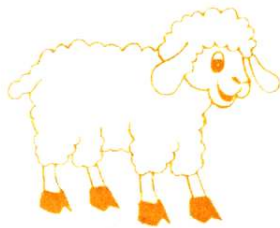

- ты можешь поупражняться по электронному грамматическому приложению.

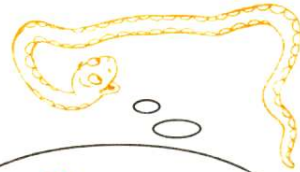
В конце учебника есть словарик. В нём вы найдёте переводы слова с казахского на русский язык и наоборот.

№ 1.

Әнді еске түсіріңіз.

Мә-ә, мә-ә!

Қар-р,
қар-рық!Ыр-р-р,
ыр-р-р,
ыр-р-р!Піш-ш-ш,
піш-ш-ш.

№ 2.

Оқыңыз.

1-тапсырма.

6

Ә

- әке, әпке, сәлем, және, Сәуле, Әсел.

І

- іні, кім, бір, сегіз, екі, әдемі, мейірімді.

Қ

- қандай, қалай, қарындас, қалам, қалпақ,
жоқ, рақмет.

Ы

- атым, досым, жатыр, жасыл, сары,
алтыдамын, ақылды.

Ғ

- менің, сенің, оның, сіңлі, істедіндер, Кеңес.

№ 3.

Толтырыңыз. Жазыңыз.

Менің әкем , менің аты...

Сенің інің , сенің әпке...

Оның қаламы , оның қарындас...

№ 4.

Ән айтыңыз.

2-тапсырма.

Сенің атың кім?

Сенің атың кім?
 Сенің атың кім?
 Айта қойшы, айналайын,
 Сенің атың кім?
 Сенің атың кім?

Менің атым - Балмұздақ.
 Менің атым - Бауырсақ.
 Менің атым - Балапан.
 Менің атым - Бауыржан.

№ 5.

Толтырыңыз. Сөйлесіңіз.

- Сәлем!
 - Сенің атың кім?
 - Хал қалай?

- Сәлем!
 - Менің атым -
 - Рақмет,

№ 6.

Әңгімелесіңіз.

3-тапсырма.

- Алло!
 - Сәлем, Салтанат!
 - Хал қалай, Салтанат?
 - Рақмет, менің де
 халім жақсы.

- Алло!
 - Сәлем, Мәдина!
 - Рақмет, тамаша! Сенің
 халің қалай?

№ 7.

4-тапсырманы тыңдаңыз, жауап беріңіз.

Дәурен қандай?

1Ә

САБАҒЫ

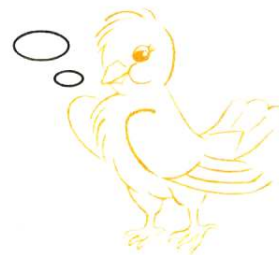
1-сыныпта

№ 1.

Әнді еске түсіріңіз. _____

Шип, шип, шип.

№ 2.

Оқыңыз.

5-тапсырма.

- ғарышкер, тоғыз, аға, балабақшаға барады, маған, оған.

И [ый]

- оқимын, оқисың, оқиды, Иман, Мирас, Динара, Нағима.

И [ій]

- кәмпит, нәтиже, Мәдина, Сәбира.

№ 3.

а) Көшіріңіз.

екінші, оқисың

ә) Толтырыңыз.

Мен екінші сыныпта оқимын.

Мен екінші сыныпта оқимын.

Сен қай сыныпта ?

.....

№ 4.

Әнді еске түсіріңіз.

*Мен мектепте оқимын,
Сен мектепте оқисың,
Ол мектепте оқиды.
Баршамыз да оқимыз.
Мектеп - біздің досымыз!*

№ 5.

Табыңыз. Сөйлеңіз.

Дәурен екінші сыныпта оқиды.

Қыз Жібек бірінші сыныпта оқиды.

①

Мен екінші сыныпта оқимын.

Асан балабақшаға барады.

Қобыланды батыр бірінші
сыныпта оқиды.

№ 6.

Сұхбаттасыңыз.

6-тапсырма.

- Сәлем!
- Сенің атың кім?
- Сен қай сыныпта оқисың?

- Сәлеметсіз бе?
- Менің атым - Мирас.
- Мен екінші сыныпта оқимын.

№ 7.

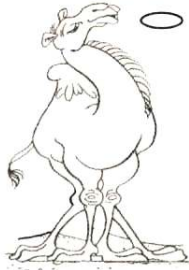

7-тапсырманы тыңдаңыз, жауап беріңіз.

Шыңғыс қай сыныпта оқиды?

№ 1. Әнді еске түсіріңіз. _____

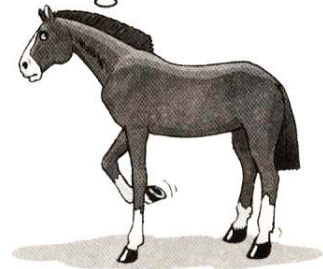
Сорап! Сорап!

Көс! Көс!

Мох! Мох!

№ 2.

Оқыңыз.

8-тапсырма.

- отбасы, онда, он, ол, ойнадық, орындық, оған, доп.

10

- төрт, көп, бөлме, көйлек, сөмке, көше, көңілді, “Айгөлек”.

Ж - Гауһар, Жауһар, Қаһарман, Шаһар, Айдаһар.

№ 3.

Толтырыңыз. Жазыңыз.

а) Көшіріңіз.

сегіздемін, сегізде, қаһарман

ә) Толтырыңыз.

Мен сегізде *мін*

Ол сегіз..... ..

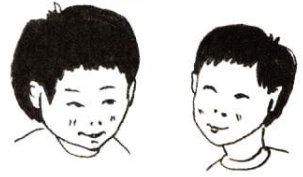
Менің аға... *қаһарман*

№ 4.

Жаңылтпашты жаттаңыз.

Менің әпкем жетіде,
Сенің әпкең сегізде.
Менің ағам қаһарман,
Сенің ағаң - Қаһарман.

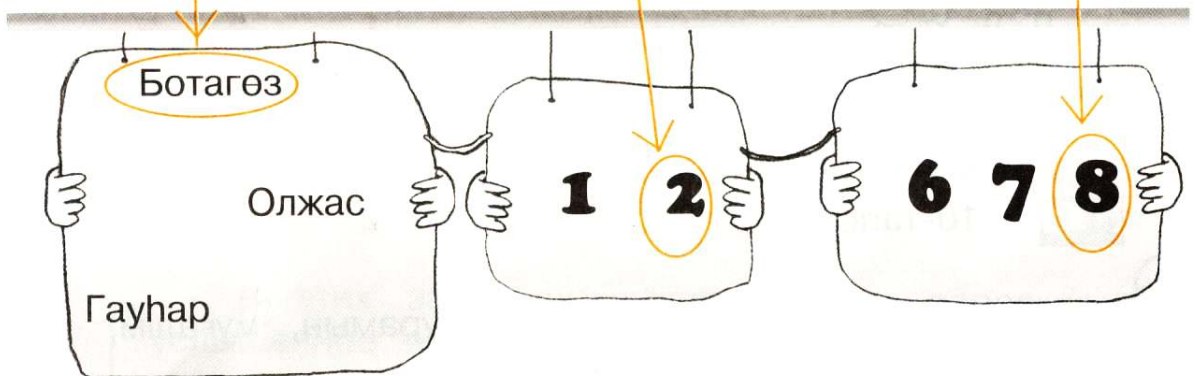
№ 5.

Белгілеңіз. Сөйлеңіз.

Үлгі: Оның аты - Ботагөз.

Ол екінші сыныпта оқиды.

Ол сегізде.

№ 6.

Оқыңыз. Сұхбаттасыңыз.

9-тапсырма.

- Сенің атың кім?

- Менің атым - Қаһарман.

- Сен қай сыныпта оқисың?

- Мен екінші сыныпта оқимын.

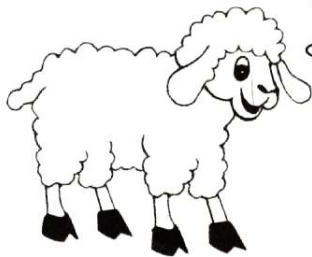
- Сен нешедесің?

- Мен сегіздемін.

№ 1.

Әнді еске түсіріңіз. _____

Пұшайт! Пұшайт!

Үк, үк!

№ 2.

Оқыңыз.

10-тапсырма.

- ұшқыш, Ұлжан, бұл, тұр, тұрамын, мұғалім, балмұздақ, Құйыршық.

12

[ҰУ] - қуыршақ, оқушы, туған, Аружан, Айсұлу, Бану.

- үш, үлкен, Үсен, күн, түсі, бүгін, сүйікті, туған күніңмен.

[УУ] - Елубай, Сәду, Әбу.

№ 3.

а) Көшіріңіз.

құтты болсын!

ә) Толтырыңыз.

Туған күнің *құтты болсын!*

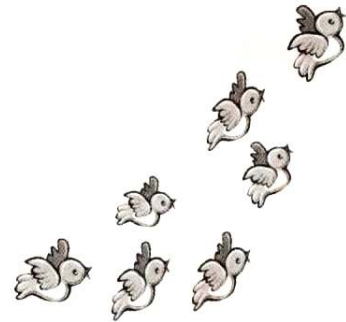
Мұған күнің құтты болсын!

Ойыншығың болсын!

№ 4.

Санамақты еске түсіріңіз.

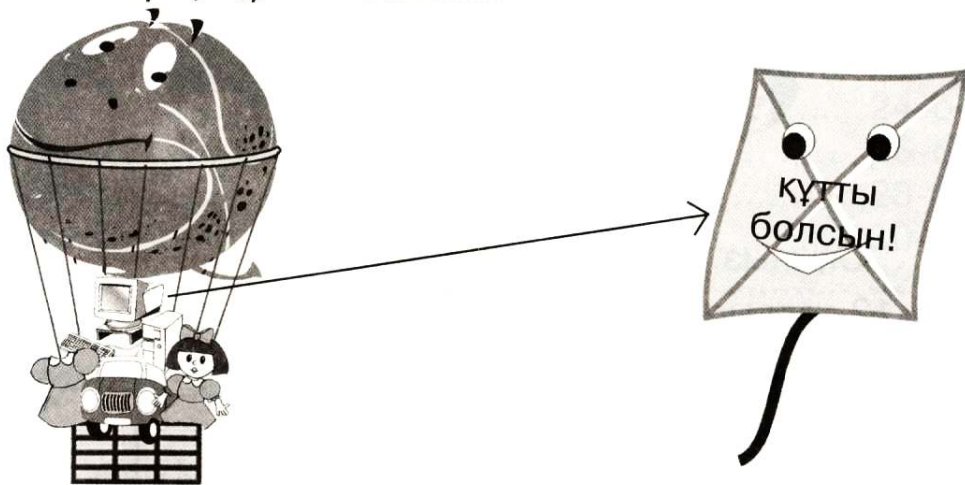
Бір, екі,
Ал, кәнеки,!
Төрт, бес, алты,
Мынау ауыл
Сегіз, тоғыз,
Ал, кәнеки,!

№ 5.

Белгілеңіз. Сөйлеңіз.

Үлгі: Компьютерің құтты болсын!

№ 6.

Оқыңыз. Сұхбаттасыңыз.

11-тапсырма.

13

- Сәлем!
- Туған күнің құтты болсын!
- Мынау саған.

- Сәлем! Бүгін менің туған күнім.
- Рақмет.
- Рақмет, қандай әдемі қуыршақ!

1

НӘТИЖЕ

1-сыныпта

№ 1.

Еске түсіріңіз.

№ 2.

Оқыңыз.

12-тапсырма.

<p>И [ій] кәмпит [кәмпійт] нәтиже [нәтійже] Мәди [мәдій]</p>	<p>У [үу] Елубай [елүүбай] Сәду [сәдүү] Әбу [әбүү]</p>	<p>И [ый] оқисың [оқыйсың] оқиды [оқыйды] оқимын [оқыймын]</p>	<p>У [қу] қуыршақ [қүүршақ] оқушы [уоқушү] Бану [банүү]</p>
---	---	---	--

14

№ 3.

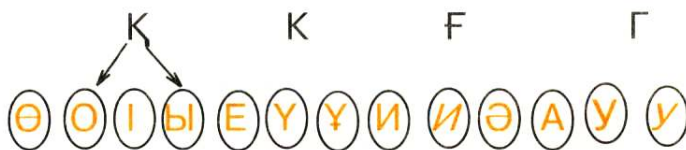

а) Есте сақтаңыз!

(114-бетте)

ә) Қосыңыз. Жазыңыз.

ҚО, ҚЫ

.....

.....

.....

.....

№ 4.

Қате табыңыз (5 қате). Көшіріңіз.

Менің әпкем ақілды. Ол үшінші сiныпта оқиды. Оның аты кім?

№ 5.

Оқыңыз. Әңгімелеңіз.

Жақсылық

Менің отбасым үлкен емес, кішкентай. Менің әкем бар, шешем бар, атам және әжем бар. Әкем - ұшқыш. Оның аты - Нұрлан. Шешем - дәрігер. Оның аты - Ақмарал. Атам да, әжем де зейнеткер. Олар мейірімді.

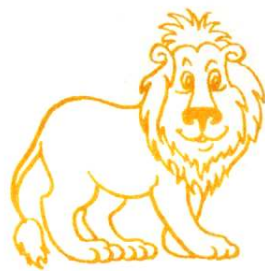
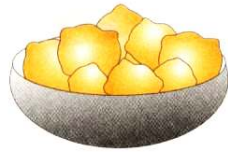
Менің атым - Жақсылық. Мен сегіздемін. Мен екінші сыныпта оқимын. Менің сүйікті ойыншығым - машина. Оның түсі сары.

15

№ 6.

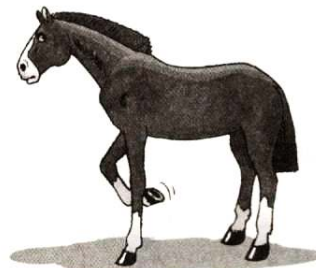
Табыңыз (16 таныс, 8 таныс емес сөз).

м	а	ш	и	н	а	д
м	е	н	і	ң	т	о
к	ө	к	і	т	а	п
і	д	а	т	ы	ң	б
м	с	ә	л	е	м	ұ
а	с	ы	н	ы	п	л

16

Сен 1-ші сыныптың материалын
қайталап шықтың.
Енді жаңа тақырып басталады.

Ойыншықтарым

Қандай сөздермен танысасыз?

Не туралы сөйлейсіз?

Қандай ережелермен танысасыз?

Қ → Ғ
К → Г
П → Б

-лар/-лер
-дар/-дер
-тар/-тер

№ 1.

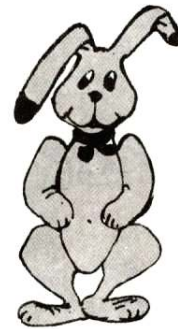
Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

13-тапсырма.

а)

ә)

№ 2.

Оқыңыз.

14-тапсырма.

[yo] [y] [k] [f]

18

- ол, ойыншық, аз, *ойыншық сарбаз* [ойыншықсарбаз]: менің ойыншық сарбазым. Иә, менің ойыншық сарбазым көп. Ойыншық сарбазың құтты болсын!

- тұр, қуыршақ, жұмсақ *ойыншық* [жұмсақойыншық]: сүйікті жұмсақ ойыншық. Үстелде жұмсақ ойыншық жатыр. Менің сүйікті жұмсақ ойыншығым - аю*.

№ 3.

а) Көшіріңіз.

ойыншық сарбаз, жұмсақ ойыншық

ә) Толтырыңыз.

Дәурен оған

жұмсақ ойыншық сыйлады.

Мынау

..... ойыншық сарбаз.

* Аю - медведь.

№ 4.

Есте сақтаңыз.

Қ → Ғ

Ойыншық
менің ойыншығым
сенің ойыншығың
оның ойыншығы

(115-бетте)

№ 5.

Толтырыңыз.

Қ → Ғ

а)

Балмұздақ
менің балмұздағым
сенің балмұзда_ың
оның балмұзда_ы

ә)

қуыршақ	Менің	қуыршағым	
бауырсақ		Сенің
жұмсақ ойыншық		Оның

№ 6.

Суретті таңдап алып, жауабын жазыңыз.
Сұхбаттасыңыз.

-
-
-
-

- Сенің ойыншық сарбазың бар ма?

Жоқ, менің ойыншық сарбазым жоқ.

- Сенің қандай сүйікті жұмсақ ойыншығың бар?

.....

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

15-тапсырма.

а)

ә)

б)

в)

№ 2.

Оқыңыз.

16-тапсырма.

- бала, *балапан*: ойыншық балапан, ойыншық балапан емес. Мен оған ойыншық балапан сыйладым.

[ү] [ә]

- үлкен, *үйрек* [үйрөк]: сары үйрек. Маған ойыншық үйрегіңді берші.

- үш, *үйшік* [үйшүк]: үйшік ал [үйшүгал]. Менің екі үйшігім бар. Оның сүйікті ойыншығы - үйшік.

- күн, бүгін, *күшік* [күшүк]: менің күшігім [меніңгүшүгім]. Орындықта ойыншық күшік жатыр.

№ 3.

а) Көшіріңіз.

балапан, үйрек, үйшік, күшік

ә) Қате табыңыз (әр сөйлемде бір қате).

Үстелде екі ойыншық ^үүйрек жатыр.

Үстелде екі ойыншық үйрек жатыр.

Маған күшүк берші.

.....

№ 4.

Есте сақтаңыз.

К → Г

Көйлек
менің көйлегім
сенің көйлегің
оның көйлегі

(115-бетте)

№ 5.

Толтырыңыз.

а)

К → Г

Күшік
менің күшігім
сенің күшігің
оның күшігі

ә)

№ 6.

Жаңылтпашты жаттаңыз.

Үш күшік,
Үш үйшік,
Үш үйрек.

Ұш, күшік?!
Ұш, үйшік?!
Ұш, үйрек!

№ 7.

17-тапсырманы тыңдаңыз, жауап беріңіз.

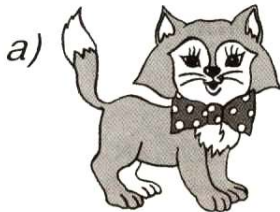
Оның неше үйшігі бар?

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

18-тапсырма.

№ 2.

Оқыңыз.

19-тапсырма.

[ә] [е] [і]

- әкем, әдемі, берші, *әпер*, *әперші*: маған әперші; маған әпер. Ойыншық сарбаз әперші. Маған да әпер.

[ы] [қ] [йа]

- сынып, ойыншық, *мысық*: сенің мысығың. Менің мысығым әдемі.

- қалпақ, *қоян* [қойан]: қоян емес, қоян ба? Сенің сүйікті ойыншығың қоян ба?

- оқиды, тұрады, *жарайды*: жарайды, кел. Жарайды, “Айгөлек” ойнаймын.

№ 3.

а) Көшіріңіз.

әпер, әперші, қоян, мысық, жарайды

ә) Сөйлем құрастырыңыз.

ақылды. мысығым Менің *Менің мысығым ақылды.*

қоян Маған ойыншық әперші.

ал Жарайды, кітап.

№ 4.

Есте сақтаңыз.

п → б

Дол
менің добым
сенің добың
оның добы

(115-бетте)

№ 5.

Толтырыңыз.

п → б

а)

Мектеп
менің мекте *б* ім
сенің мекте_ің
оның мекте_i

ә)

№ 6.

Оқыңыз. Ауыстырыңыз. Сұхбаттасыңыз.

20-тапсырма.

Баласы: Әже, бүгін менің туған күнім.

Әжесі: Құтты болсын, балам!

Баласы: Әже, маған жұмсақ ойыншық әперші.

Әжесі: Қандай жұмсақ ойыншық?

Баласы: Маған **мысық** әперші.

Әжесі: Жарайды.

Баласы: Рақмет, **әже!**

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

21-тапсырма.

а)

ә)

№ 2.

Оқыңыз.

22-тапсырма.

[ү] [і]

- күшігі, *күлкілі* [күлкүлі]: күлкілі ойыншық; күлкілі қуыршақ.
Менің жұмсақ ойыншығым күлкілі.

[йүу] [ы]

- Аюхан, *аю* [айүу]: ойыншық аю; екі аю. Мынау ойыншық аю әдемі. Сен мынау аюды ал.

- жасыл, қарындас, *арыстан*: төрт арыстан; арыстан және аю. Менің сүйікті ойыншығым - арыстан.

№ 3.

а) Көшіріңіз.

күлкілі, аю, арыстан

ә) Сөздерді айырыңыз.

Сенің ойыншық сарбазың күлкілі.

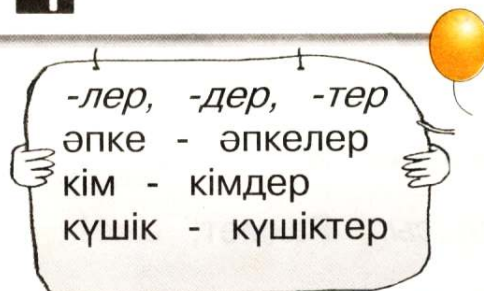
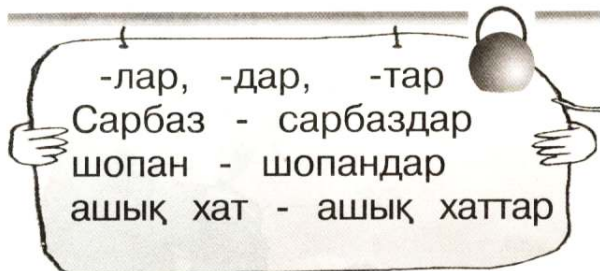
Сенің ойыншық сарбазың күлкілі.

Маған аю әперші.

Арыстан әдемі ойыншық.

№ 4.

Есте сақтаңыз.

№ 5.

Табыңыз. Толтырыңыз.

а)

Сіңлі лер
 дос.....
 үйшік.....
 күшік.....
 мысық.....
 кереует.....
 аю.....
 арыстан.....

ә)

күшік

күшіктер

төрт күшік

аю

аюлар

..... аю

балапан

балапан.....

бес

№ 6.

Ауыстырыңыз. Оқыңыз.

Үлгі: Менде бес машина бар. → Менде машиналар бар.

Менің ойыншығым көп. Менде
 жеті доп, үш ойыншық аю бар.
 Менде екі ойыншық арыстан бар.

№ 1. Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

23-тапсырма.

а)

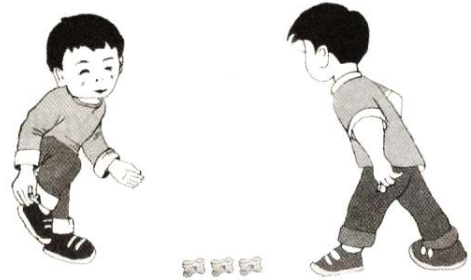
ә)

б)

в)

№ 2.

Оқыңыз.

24-тапсырма.

[yo] [y] [ы] [к]

- ойнадық, **ойнау** [уйнау]: мен ойнаймын; біз ойнаймыз. Мен “Мырш-мырш” ойнаймын. Біз доп ойнаймыз.

- ойыншық, **ойын** [уойун]: қандай ойын?; көңілді ойын. Сен қандай ойын ойнайсың?

- тас: тас - тастар; “Бес тас” ойыны; тас ал. Сенің неше тасың бар? Мен “Бес тас” ойнаймын.

- орындық, **асық**: асық - асықтар; асығым. Кел, асық ойнаймыз.

26

№ 3.

а) Көшіріңіз.

ойнау, ойын, тас, асық

ә) Табыңыз.

Менің жеті асығым бар.

Сендер қандай ойнадыңдар?

Сен ал.

тас
жеті
ойын

№ 4.

Есте сақтаңыз.

-ЫНШЫ, -НШЫ	
алты	→ алтыншы
тоғыз	→ тоғызыншы
он	→ оныншы

-ІНШІ, -НШІ	
бір	→ бірінші
екі	→ екінші
үш	→ үшінші
төрт	→ төртінші
бес	→ бесінші
жеті	→ жетінші
сегіз	→ сегізінші

(118-бетте)

№ 5.

Толтырыңыз.

①

②

③

④

Бірінші асық *сары*.

..... асық

..... асық

..... асық

№ 6.

Сұхбаттасыңыз.

Санжар: Сәлем!

Бағдат: Сәлем!

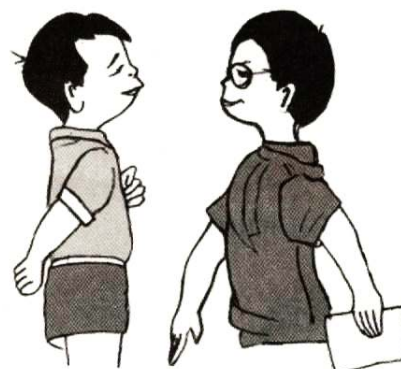
Санжар: Сен не істейсің?

Бағдат: Мен “Бес тас” ойнаймын.

Санжар: Мен асық ойнаймын.

Бағдат: Мен де асық ойнаймын.

Санжар: Жарайды, кел, ойнаймыз.

№ 7.

25-тапсырманы тыңдаңыз, жауап беріңіз.

Бірінші тас қандай?

Екінші тас қандай?

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

26-тапсырма.

а)

ә)

б)

№ 2.

Оқыңыз.

27-тапсырма.

[e] [i]

- мен, *менікі*: менікі ме?; менікі емес. Мынау ойыншық менікі. Ол менікі, берші. Әпер, ол менікі.

- сен, *сенікі*: сенікі ме?; сенікі емес. Ойыншық сарбаз сенікі емес, менікі. Қалпақ сенікі ме?

- сіз, *сіздікі*: сіздікі емес. Мынау қарындаш сіздікі ме?

- кім, *кімдікі*: Мынау дәптер кімдікі? Бұл асық кімдікі?

[yo]

- ол, *оныкі*: оныкі ме? Оныкі емес, менікі.

№ 3.

а) Көшіріңіз.

менікі, сенікі, сіздікі, оныкі, кімдікі

ә) Қате табыңыз (әр сөйлемде бір қате).

Мынау ашық хат кімдікі?

Мынау ашық хат кімдікі?

Ойыншық машина сенікі пе?

Ойыншық ғарышкер мәнікі.

Сәмке оныкі.

№ 4.

Есте сақтаңыз.

-нікі, -дікі, -тікі

Мен → менікі
сен → сенікі
сіз → сіздікі
ол → онікі
біз → біздікі

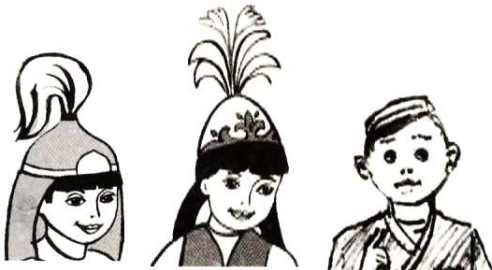
Дәурен → Дәурендікі
әже → әженікі
Талғат → Талғаттікі

(116-бетте)

№ 5.

Жаттаңыз. Ауыстырыңыз.

Кімдікі?

Бірінші асық **Қобыландікі.**
Екінші асық **Қыз Жібектікі.**
Үшінші асық **Асандікі.**
Мына асық кімдікі?
Дәу-рен-дікі-і-і!

№ 6.

Оқыңыз. Әңгімелеңіз.

29

Туған күнім

Бүгін менің туған күнім. Маған Ғалия келеді*, Мұрат келеді, Жанат келеді. Мынау орындық Ғалиянікі. Мынау орындық Мұраттікі. Мынау орындық Жанаттікі.

Бұл балмұздақ Ғалиянікі. Бұл балмұздақ Мұраттікі. Мама, Жанаттікі қайда?

№ 7.

Жауап беріңіз.

- Туған күнге неше бала келеді?
- Үстелде не бар?
- Балмұздақтар кімдікі?
- Орындықтар кімдікі?

* Келеді - придёт.

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

28-тапсырма.

а)

ә)

№ 2.

Оқыңыз.

29-тапсырма.

[ү] [к]

- бұл, тұрамын, *мұнда*: мұнда жатыр; мұнда тұрады. Мұрат, мұнда кел [мұндагел].

- *анда*: анда тұр; анда ойнаймыз. Шалбарың анда жатыр.

- қоян, *қой*, *қойма*: мұнда қой [мұндағой]; мұнда қойма [мұндағойма]; анда қой [андағой]. Допты мұнда қой. Қарындашты анда қойма.

[йе] [і]

- емес, екі, *енді*: енді бер; енді қой [йендіғой]. Жұмсақ ойыншықты мұнда қой.

30

№ 3.

а) Көшіріңіз.

мұнда, анда, қой, қойма, енді

ә) Сөйлем құрастырыңыз. Үш сөйлем жазыңыз.

Үлгі: *Сен асықты мұнда қой.*

Сен

мұнда

қой.

анда

қойма.

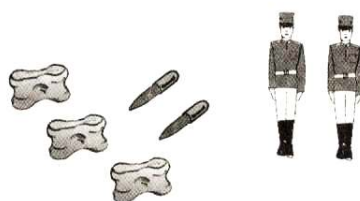
№ 4.

Жауап беріңіз.

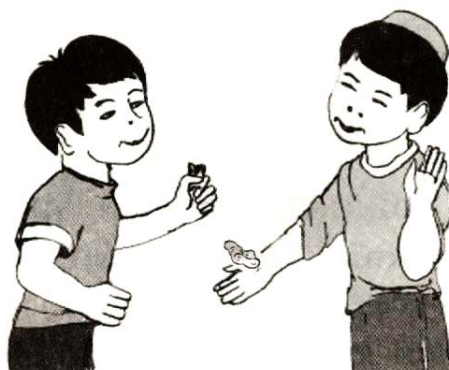
Анда не жатыр?

Мұнда не жатыр?

№ 5.

Сұхбаттасыңыз.

Нұржан: Кел, асық ойнаймыз.

Данияр: Жарайды.

Нұржан: Сенің неше асығың бар?

Данияр: Бір асығым бар.

Нұржан: Мұнда қой. Мынау бірінші асық менікі, екінші асық сенікі. Үшінші асық менікі.

Данияр: Енді сен бір асықты анда қой.

Нұржан: Жарайды.

№ 6.

30-тапсырма. Диктордың бұйрығын орындаңыз.

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

31-тапсырма.

а)

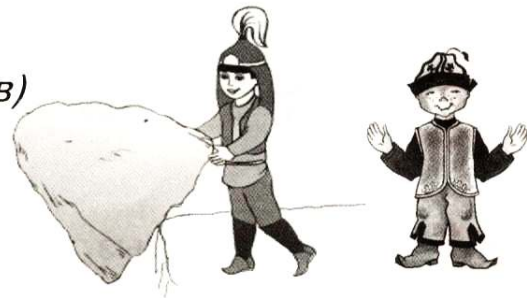
ә)

б)

в)

№ 2.

Оқыңыз.

32-тапсырма.

[ұ] [к] [ы]

- ұшқыш, ұр: мұнда ұр; енді ұр. Сен ұр. Сен ұрма.

- рақмет, лақтыр [ылақтыр]: сен лақтыр; асық лақтыр. Маған лақтыр. Бес тасты лақтыр.

- мынау, былай: былай қой; былай ал. Көйлекті былай қой.

[ій] [е]

- Игенбай, итер [ійтер]: мұнда итер; машинаны итер. Тасты былай итер. Ойыншығымды итерме, былай қой.

№ 3.

а) Көшіріңіз.

ұр, лақтыр, былай, итер

ә) Толтырыңыз.

Былай ұр. Былай ұр.

М_нда ла_тыр.

Сен _тер.

Былай қ_й.

№ 4. Есте сақтаңыз.

-ма, -па, -ба

ал → алма
лақтыр → лақтырма
тұр → тұрма

-ме, -пе, -бе

әпер → әперме
бер → берме
кел → келме

(120-бетте)

№ 5. Сөйлем құрастырыңыз.

Үлгі: Сен допты былай лақтыр.
Сен допты былай лақтырма.

Сен	-ты -ты -ты	былай	<p>лақтыр. итер. итерме. лақтырма.</p>
-----	-------------------	-------	--

№ 6. Оқыңыз. Сұхбаттасыңыз.

<p>1</p> <p>- “Бес тас” ойнаймыз ба? - Иә, жарайды.</p>	<p>2</p> <p>- Бес тас ал, былай қой.</p>
<p>3</p> <p>- Былай ма?</p>	<p>4</p>
<p>5</p> <p>- Былай ма? - Жо-о-оқ, лақтырма-а-а!</p>	<p>- Енді тасты былай лақтыр. - Жоқ, дұрыс емес, былай. Енді лақтыр.</p>

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз. _____

33-тапсырма.

а)

ә)

№ 2.

Оқыңыз.

34-тапсырма.

[ій] [і]

- Ілиас, *тиді* [тйді]: не тиді?; кім тиді? Доп тиді. Ол тиді.
- Бибігүл, *тиген жоқ* [тйгенжоқ]: асық тиген жоқ; ол тиген жоқ. Жарайды, тиген жоқ. Тиген жоқ па?
- сіңлі, кімдікі, *кірді*: қалай кірді?; тастар кірді. Неше асық кірді? Екінші тас кірді ме?
- бір, *кірген жоқ*: доп кірген жоқ; тас кірген жоқ. Мұнда тас кірген жоқ. Жоқ, ол кірген жоқ.

34

№ 3.

а) Көшіріңіз.

тиді, тиген жоқ, кірді, кірген

жоқ

ә) Толтырыңыз.

Доп *кірді*.

Доп

Асық

Асық

№ 4. Санаңыз.

№ 5. Оқыңыз.

Екі қыз бала “Бес тас” ойнайды. Бірінші қыз - Айнұр. Екінші қыз - Ләззат. Олар* - дос. Олар екінші сыныпта оқиды.

Айнұр бес тасты лақтырды. Бірінші тасты итерді**. Ол ұяға*** кірді. Екінші тасты итерді. Ол да ұяға кірді. Үшінші тасты итерді. Ол да ұяға кірді. Төртінші тасты итерді. Ол да ұяға кірді. Бесінші тасты итерді. Ол ұяға кірген жоқ.

Айнұр:

- Ләззат, енді сен лақтыр, - деді****.

№ 6.

Суреттерге қарап, сұраққа жауап беріңіз.
Ләззат “Бес тас” қалай ойнайды?

- * Олар - они.
** Итерді - толкнула.
*** Ұяға - в гнездо.
**** Деді - сказала.

2

НӘТИЖЕ

Ойыншықтарым

№ 1.

Еске түсіріңіз.

№ 2.

Оқыңыз.
35-тапсырма.

ү...і [ү...ү]	
күшік	[күшүк]
үйшік	[үйшүк]
түсі	[түсү]
үшінші	[үшүнші]
бүгін	[бүгүн]
сүйікті	[сүйүкті]

ү...е [ү...ө]	
үйрек	[үйрөк]
үлкен	[үлкөн]
үстел	[үстөл]
Дүйсен	[дүйсөн]

36

№ 3.

Толтырыңыз.

Қоян
 Балапан
 Үйрек
 Арыстан
 Күшік үшінші .
 Айдаһар

№ 4.

36-тапсырмадағы әңгімені тыңдап, сұрақтарға жауап беріңіз.

№ 5.

Толтырыңыз.

-лар/-лер, -дар/-дер, -тар/-тер

кітап	<i>кітаптар</i>
<i>күшік</i>	күшіктер
тас
.....	аялар
сарбаз
.....	асықтар
ойын

№ 6.

Әңгімелеңіз.

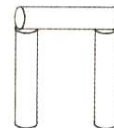
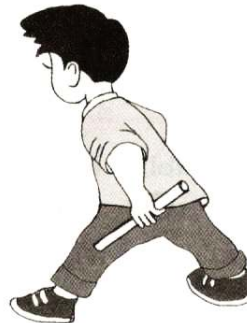
Бұл ойынды қалай ойнайды?

“Қалашық” ойыны

Таяқ

Таяқша

37

№ 7.

Сөзді жинаңыз.

мысық онда қой асық

берші лақтыр орындық

Word search puzzle with words: мысық, онда, қой, асық, берші, лақтыр, орындық. Arrows point to a grid containing the letter 'ы'.

№ 1.

Толтырыңыз.

- (1) Нұрлан, Дәурен, Үсен;
- (2) төртінші, жетіде, жетінші, сегізде;
- (3) мектепте, үстелде, сыныпта;
- (4) үлкен, кішкентай;
- (5) әжесі, әкесі, шешесі, әпкесі, сіңлісі, қарындасы;
- (6) машина, жұмсақ ойыншық, ойыншық мысық, ойыншық сарбаз;
- (7) “Мырш-мырш”, “Айгөлек”, асық, “Бес тас”;
- (8) лақтыр, лақтырма, ұр, қой, тиді, кірді, кірген жоқ.

Менің досым

38

Бұл - менің досым. Оның аты - (1) *Нұрлан*. Оның жасы (2) Ол екінші (3) оқиды. Оның отбасы (4) Оның атасы, (5) бар. Оның (5) - зейнеткер. Оның (5) - ұшқыш. Оның (5) балабақшаға барады. Бүгін (1)-ның туған күні. Мен оған (6) сыйладым. Біз (7) ойнадық.

Мен:

- Асықты мұнда (8), - дедім*.

Ол:

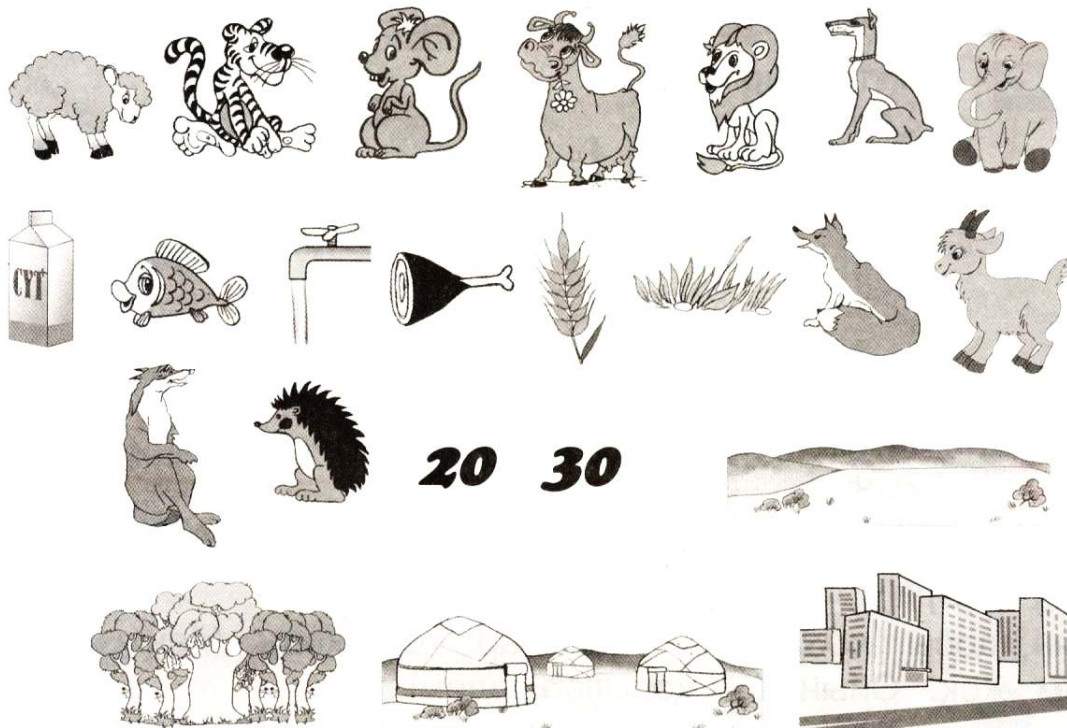
- (8) лақтыр, - деді.

Туған күн өте көңілді болды!

* Дедім - я сказал.

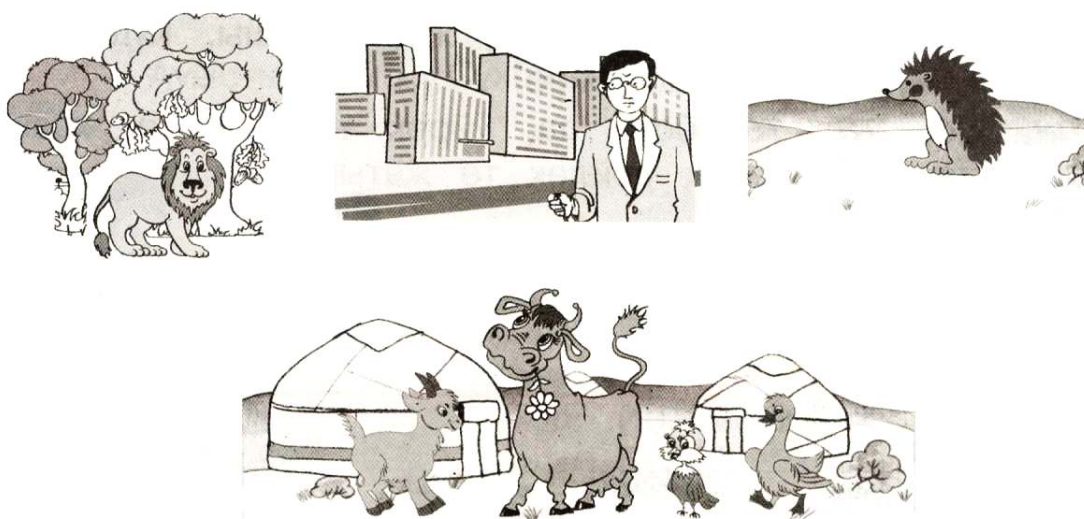
Табиғат

Қандай сөздермен танысасыз?

20 30

Не туралы сөйлейсіз?

Қандай ережелермен танысасыз? 10 11 12 13 14
15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
32 33 34 35 36 37 38 39

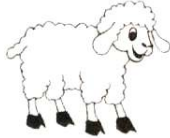
№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

37-тапсырма.

а)

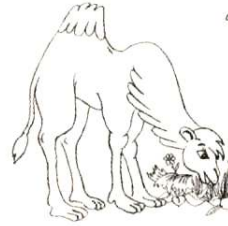
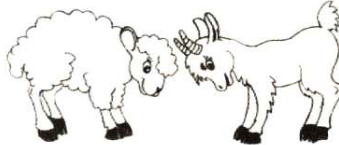
ә)

б)

в)

№ 2.

Оқыңыз.

38-тапсырма.

[к] [о] [ұ] [ұу]

- қоян, досы, *қозы* [қозұ]: қозылар; төрт қозы. Менің ойыншық қозым жоқ. Ойыншық қозылар әдемі.

- қуыршақ, *лақ*: ойыншық лақтар; көп лақ. Менің лағым бар. Маған лақ берші.

- дос, шопан, *бота*: он бота; бота да, лақ та. Менің ойыншық ботам да, лағым да бар.

- Қуат, *жуас* [жұуас]: жуас інім; жуас оқушы. Күшігім және мысығым жуас. Ол жуас емес.

- *да, де, та, те*: бота да, үйрек те; лақ та, қозы да. Орындықта шалбар да, көйлек те жатыр.

[е]

- зейнеткер, *тентек*: тентек емес [тентегемес]; тентек пе? Лақ тентек. Қозы да тентек.

№ 3.

а) Көшіріңіз.

*қозы, лақ, бота, жуас,**да, де, та, те*

ә) Толтырыңыз.

*Бота да, қоян да тентек емес.**Лақ....., қозы..... тентек.**Оның інісі....., қарындасы..... тентек.*

да	де
та	те

№ 4.

Санамак жаттаңыз.

39-тапсырма.

Қуырмаш
-1-

Қуыр-қуыр, Қуырмаш,
Балапанға бидай шаш*.

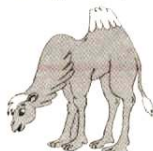
Бас бармақ,
Балан үйрек,
Ортан терек,
Шылдыр шүмек,
Кішкентай бөбек.

№ 5.

Толтырыңыз. Табыңыз. Жауап беріңіз.

Олар қандай?

Қозы тентек.

..... жуас.

.....

.....

.....

№ 6.

Ауыстырыңыз. Сұхбаттасыңыз.

Дана: Сәлем, Жанар!
Жанар: Сәлем, Дана!
Дана: Хал қалай?
Жанар: Рақмет, жақсы.
Дана: **Қуыршақ** сенікі ме?
Жанар: Иә, менікі.
Дана: Берші.
Жанар: Ал. Сен маған **қозы** берші.
Дана: Мә, ал**.
Жанар: Рақмет.

* Бидай шаш - раздай пшено.

** Мә, ал - на, возьми.

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

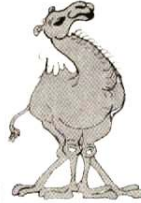

40-тапсырма.

а)

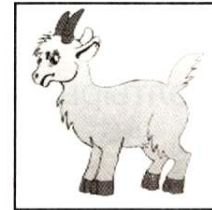
ә)

б)

г)

№ 2.

Оқыңыз.

41-тапсырма.

[ы] [о] [қ]

- мысық, жасыл, *маймыл*: маймыл мен бота; ойыншық маймылдар. Маймыл тентек пе? Иә, маймыл тентек.

- доп, Бейбарыс, *жолбарыс*: жолбарыстар; неше жолбарыс? Менің жолбарысым бар. Мынау - жолбарыс.

- лақтыр, *қасқыр*: қасқырлар; қандай қасқыр? Ол қасқыр ма? Жоқ, қасқыр емес.

- Ыдырыс, *ызақор*: ызақор емес; ызақор ма? Не ызақор? Жолбарыс ызақор.

[ү] [ө]

- түс, үйрек, *түйе* [түйө]: түйелер; жеті түйе. Оның үш түйесі бар. Маған ойыншық түйе әперші.

- үйшігі, күшігі, *күлкілі* [күлкүлі]: күлкілі ойыншық; күлкілі ойын. Лақ күлкілі ме? Балапан күлкілі.

№ 3.

а) Көшіріңіз.

*маймыл, жолбарыс, қасқыр,
ызақор, түйе, күлкілі*

ә) Толтырыңыз.

Жолбарыс та, қасқыр да ызақор.

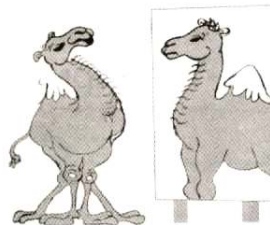
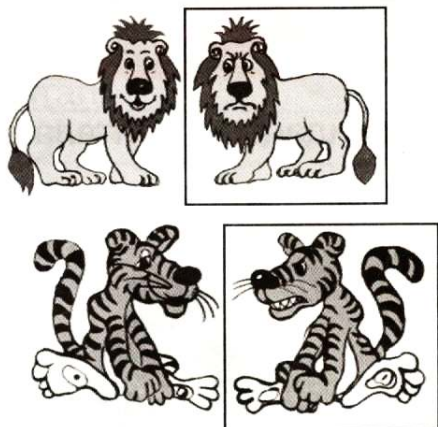
Қоя... да, тү... де жуас.

Күшік және май... күлкілі.

№ 4. Сұрақтарға жауап беріңіз.

Мұнда ... қандай?

Анда ... қандай?

Түйе мұнда жуас, анда күлкілі.

№ 5. Санаңыз.

15 - он бес

18 -

13 - он үш

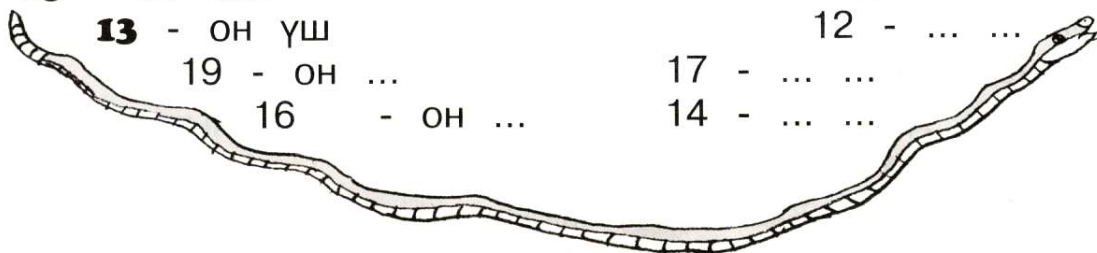
12 -

19 - он ...

17 -

16 - он ...

14 -

№ 6. Әңгімелеңіз.

43

Менің атым - Төлеген. Мен екінші "А" сыныбында оқимын. Бүгін менің туған күнім. Досым маған ойыншық сарбаздар сыйлады. Ағам ойыншық жолбарыс сыйлады. Атам үлкен кітап сыйлады. Әкем және шешем ойыншық маймыл сыйлады. Кішкентай інім күшік сыйлады. Күшік күлкілі, тентек!

№ 7.

42-тапсырманы тыңдаңыз, жауап беріңіз.

Кітапта нелер бар? Олар қандай?

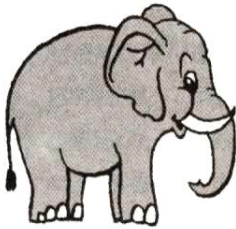
№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

43-тапсырма.

а)

ә)

б)

№ 2.

Оқыңыз.

44-тапсырма.

[ый] [к] [ұ] [о] [ң]

- оқимын, *СИЫР* [сыйыр]: алтыншы сиыр; жуас сиыр.

Сиыр қандай? Сиыр жуас.

- лақ, *АҚ*: ақ доп; ақ көйлек; ақ емес [ағемес]. Оның түсі ақ. Оның түсі ақ емес.- қасқыр, қалам, *ҚАРА*: қара мысық; қара ма? Ол да қара. Жоқ, қасқыр қара емес.- бұл, тұр, *СҰР*: сұр қарындаш; сұр да, ақ та. Оның түсі сұр ма? Иә, ол сұр.- қозы, оның, *ҚОҢЫР* [қоңұр]: қоңыр түс; қоңыр аю. Мұнда ақ аю, анда қоңыр аю жатыр.

[і]

- кім, сіз, *ПІЛ*: сұр піл; он піл. Алтыншы піл сұр емес, ол ақ. Маған ойыншық піл әперші.

№ 3.

а) Көшіріңіз.

сиыр, ақ, қара, сұр, қоңыр, піл

ә) Сөздерді айырыңыз.

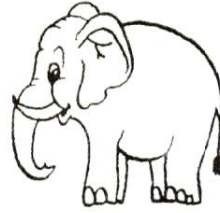
*Оның түсі ақ. Оның түсі ақ.**Мынау сиыр қоңыр емес қара.**Піл және маймыл сұр.*

№ 4.

Бояңыз. Толтырыңыз.

Мынау - сыйыр.
Оның түсі сұр.

Мынау -
Оның түсі сұр емес, ол қоңыр.

Мынау -
Оның түсі

Мынау -
Оның түсі емес,

№ 5.

Санамақ жаттаңыз.

45-тапсырма.

Қуырмаш
-2-

Сен тұр - қозыңа бар.

Сен тұр - лағыңа бар.

Сен тұр - түйеңе бар.

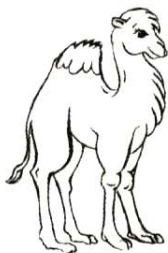
Сен тұр - сиырыңа бар.

Сен тұр - ботаңа бар.

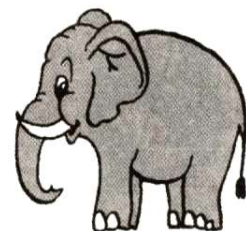

№ 5.

Әңгіме құрастырыңыз.

Бұл - бота. Оның аты - Ақбота.
Оның түсі ақ. Ол ызақор емес, ол жуас.

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

46-тапсырма.

а)

ә)

б)

в) **20**

№ 2.

Оқыңыз.

47-тапсырма.

[ы] [к] [ый]

- “Мырш-мырш”, ызақор, *тышқан*: сұр тышқан; тентек тышқан. Микки Маус - күлкілі тышқан. Ойыншық тышқан үстелде тұр.

- сиыр, *жиырма* [жыйырма]: жиырма екі; жиырмасыншы дәптер. Оның жиырма ойыншық машинасы бар.

- *ат*: қара ат [қарат]; ат - аттар. Менің ойыншық атым күлкілі. Менің де, сенің де атың әдемі.

[е] [ү]

- *мен, пен, бен*: тышқан мен мысық; ұшқыш пен ғарышкер; сарбаз бен машина. Атам мен әжем мейірімді.

- күлкілі, *түлкі* [түлкү]: сары түлкі; ойыншық түлкі. Түлкі мен қасқыр ызақор ма?

46

№ 3.

а) Көшіріңіз.

*тышқан, жиырма, ат, түлкі,**мен, пен, бен*

ә) Сөздерді жинаңыз.

Үлгі: *Түлкі мен тышқан қоңыр.*

Түлкі

мен

қоңыр. тышқан

Менің

бар.

сарбазым

ойыншық

жиырма

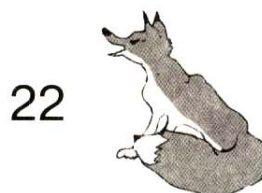
Мынау

кімдікі?

ат

№ 4.

Бір минуттай суреттерге қараңыз. Кітапты жауып, еске түсіріңіз.

№ 5.

Ән айтайық.
48-тапсырма.

Жиырма ойыншық

- Мұнда балапан бар ма?
Беріңізші жиырма.
- Жиырма ма-а?
Оған ақшаң* бар ма?

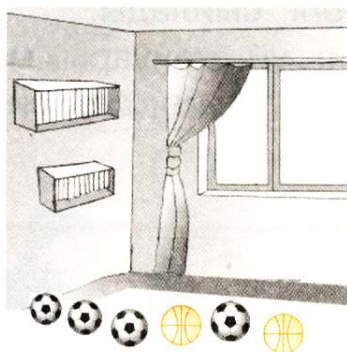
- Мұнда түлкі бар ма?
Беріңізші жиырма.
- Жиырма ма-а?
Оған ақшаң бар ма?

47

№ 6.

Әңгімелеңіз.

Менің ағам

Менің отбасым үлкен емес, кішкентай. Менің ағам бар. Оның аты - Әнуар. Ол мейірімді, ақылды. Ол - дәрігер.

Ағам жиырма үште. Оның досы жиырма бірде.

Бұл - оның бөлмесі. Онда кітап көп, ойыншық жоқ. Онда доп аз. Онда екі доп бар. Бір доп ақ, екінші доп қоңыр.

* Ақша - деньги.

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

49-тапсырма.

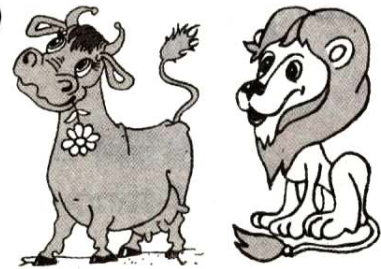
а)

ә)

б)

№ 2.

Оқыңыз.

50-тапсырма.

[ы] [үу]

- Шығайбайы, *жабайы жануар* [жабайыжанууар]: жабайы жануар ма?; жабайы жануарлар. Арыстан мен жолбарыс - жабайы жануарлар. Онда жабайы жануарлар бар.

[ий] [і] [ү]

- тиді, кәмпит, *ит* [йт]: ит - иттер; ит пен күшік. Ит пен мысық дос емес. Менің итім күлкілі, ызақор емес.

- кірді, *кірпі*: кірпілер; кірпі де, тышқан да. Мультфильмде күлкілі кірпі футбол ойнады. Маған кірпі сыйлады.

- үш, Әнуар, *үй жануары* [үйжанууары]: үй жануары ма?; үй жануары емес. Түйе үй жануары ма? Иә, түйе де, сиыр да үй жануары.

№ 3.

а) Көшіріңіз.

*ит, кірпі, үй жануары,**жабайы жануар*

ә) Қате табыңыз (әр сөйлемде бір қате).

К Кірпілер жуас. *К* Кірпілер жуас.

Ит үй жануары ма?

Жабайы жануарлар қандай?

№ 4.

Табыңыз.

Үй жануарлары

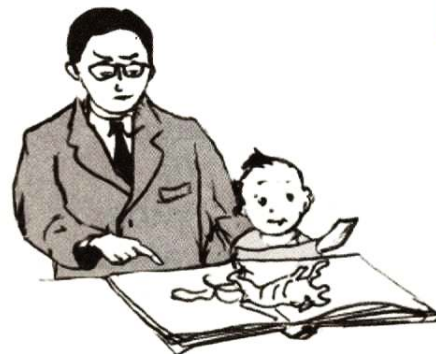

№ 5.

Ауыстырыңыз. Сұхбаттасыңыз.

- Баласы: Мынау не кітап?
Әкесі: “Жануарлар”. Бұл кітап саған.
Баласы: Рақмет.
Әкесі: Кел, мен оқып берейін*.
Баласы: Жарайды. Мынау не?
Әкесі: Ол - **піл**.
Баласы: Оның түсі қандай?
Әкесі: Оның түсі сұр.
Баласы: Піл үй жануары ма?
Әкесі: Жоқ, піл үй жануары емес, ол жабайы жануар.

№ 6.

51-тапсырмадағы әңгімені тыңдап, сұрақтарға жауап беріңіз.

* Оқып берейін - прочитаю.

№ 1. Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

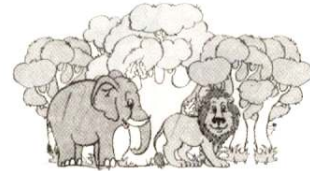

52-тапсырма.

а)

ә)

б)

в)

№ 2.

Оқыңыз.

53-тапсырма.

[уы] [уо] [к] [ұ]

- Бауыржан, *ауылда*: қай ауылда? Қандай әдемі ауыл! Ауылда кімдер бар?

- *далада*: далада бар; дала мен ауылда. Далада түлкі бар. Далада қасқыр да, кірпі де бар.

- онда, *орманда* [уорманда]: орманда емес. Жасыл орманда нелер бар? Орманда жабайы жануарлар бар.

- қай, *қалада*: қалада да, ауылда да; қай қалада. Қалада кімдер бар? Қалада әжем, атам бар.

- тұр, тұрамын, *тұрады*: қай ауылда тұрады? Олар қай көшеде тұрады? Олар Астана қаласында тұрады.

[ө] [ү] [і]

- көңілді, үйрек, *өмір сүреді* [өмірсүреді]: далада өмір сүреді; жануарлар өмір сүреді. Аю орманда өмір сүреді. Үй жануарлары ауылда өмір сүреді.

№ 3.

а) Көшіріңіз.

*ауылда, далада, орманда, қалада,
тұрады, өмір сүреді*

ә) Табыңыз.

Атам қалада емес, ауылда тұрады.

Әжем қалада емес, ауылда тұрады.

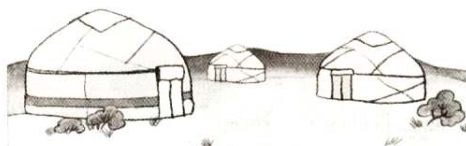
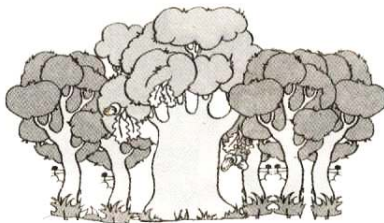
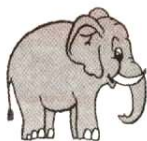
Қасқыр далада да, орманда өмір сүреді.

№ 4.

Сөйлем құрастырыңыз.

а) Үлгі: *Піл орманда өмір сүреді.*

өмір сүреді.

ә) Үлгі: *Менің атам ауылда тұрады.*

тұрады.

51

№ 5.

Қате табыңыз. Әңгімелеңіз.

Мынау - мысық. Оның түсі қызыл, жасыл мен көк. Мысық - жабайы жануар. Ол қалада өмір сүреді. Мысық ауылда да өмір сүреді. Мысық жуас, ызақор емес.

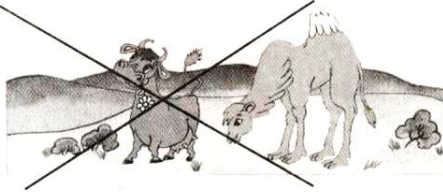
№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

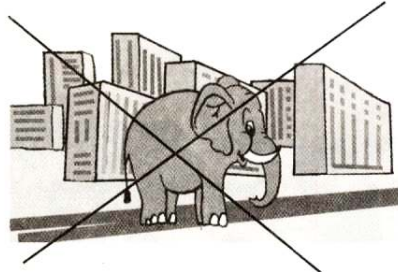

54-тапсырма.

а)

ә)

№ 2.

Оқыңыз.

55-тапсырма.

[к] [ү] [ы]

- қай, *қайда*: қайда тұрады? Жабайы жануарлар қайда өмір сүреді? Сенің атаң қайда тұрады?

- тұрады, *тұрмайды*: қайда тұрмайды? Менің досым ауылда тұрмайды, ол қалада тұрады.

- тұрады, *тұра ма?*: олар тұра ма?; ол тұра ма? Дәурен ауылда тұра ма? Онда ғарышкерлер тұра ма?

[ө] [ү] [і]

- өмір сүреді, *өмір сүрмейді* [өмүрсүрмейді]: қалада өмір сүрмейді. Піл қалада өмір сүрмейді. Жолбарыс ауылда өмір сүрмейді.

- өмір сүреді, *өмір сүре ме?* [өмүрсүрөме]: олар өмір сүре ме?; ол өмір сүре ме? Үй жануарлары далада өмір сүре ме? Үйрек орманда өмір сүре ме?

№ 3.

а) Көшіріңіз.

*қайда, тұрмайды, тұра ма?**өмір сүрмейді, өмір сүре ме?*

ә) Қате табыңыз.

Мысық далада өмір сүреді.

Мысық далада өмір сүрмейді.

Жабайы жануарлар қай тұрмайды?

Түлкі ауылда өмір сүреді ме?

Әжең қалада тұрады ма?

№ 4.

а) Сұраққа ауыстырыңыз.

Үлгі: *Сенің ағаң қалада тұрады - Сенің ағаң қалада тұра ма?*

Оның досы қалада тұрады.

Қоян қалада өмір сүреді.

Қобыланды батыр ауылда тұрады.

Аю орманда өмір сүреді.

ә) Енді болымсыз түріне ауыстырыңыз.

№ 5.

Санамақ жаттаңыз.

56-тапсырма.

Қуырмаш

-3-

Мынау ауылда қасқыр тұрады.

Мынау ауылда түлкі тұрады.

Мынау ауылда күлкі* тұрады. Қыдық**, қыдық!

№ 6.

Әңгімелеңіз.

Ауылда

Менің атам мен әжем ауылда тұрады. Атам - зейнеткер, әжем де зейнеткер. Олар мейірімді.

Олардың*** жиырма жануары бар. Олар - екі түйе, үш сиыр, екі бота, алты лақ, жеті қозы және үйректер, балапандар. Ауылда ит пен мысық өмір сүреді.

Онда орман бар. Орманда жабайы жануарлар өмір сүреді, үй жануарлары өмір сүрмейді.

№ 7.

57-тапсырмадағы сұрақтарға жауап беріңіз.

* Күлкі - смех.

** Қыдық - щекотки.

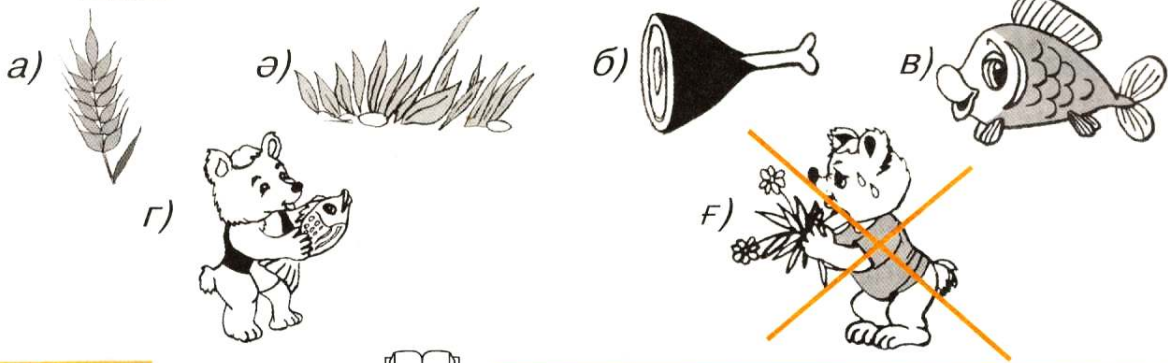
*** Олардың - у них.

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

58-тапсырма.

№ 2.

Оқыңыз.

59-тапсырма.

[ы] [к]

- мысық, **балық**: ақ балық. Онда балық болды. Аквариумда қызыл, сары, көк, қара балықтар бар.

[ә] [е] [і] [йе] [ө]

- кәмпит, дәптер, **дән**: үлкен дән; көп дән. Оған дән берші. Дән лақтырма.

- берші, **жейді**: дән жейді; не жейді? Балапан дән жейді. Жабайы жануарлар дән жей ме?

- екі, емес, **ет** [йет]: ет емес; ет жейді. Жабайы жануарлар ет жейді. Арыстан ет жей ме?

- төрт, көп, **шөп**: сары шөп; аз шөп [ашшөп]. Сиыр мен түйе шөп жей ме? Иә, олар шөп жейді.

- жейді, **жемейді**: кім жемейді?; дән жемейді. Жолбарыс шөп жемейді. Аю шөп те, дән де жемейді.

54

№ 3.

а) Көшіріңіз.

балық, дән, ет, шөп, жейді, жемейді

ә) Сөздерді жинаңыз.

т е ет, қ а б л ы ө п ш
 й і е д ж
 й е е і д ж м ә д н

№ 4.

Сөйлем құрастырыңыз.

Үлгі: Аю балық та, ет те жейді.

да, де, та, те

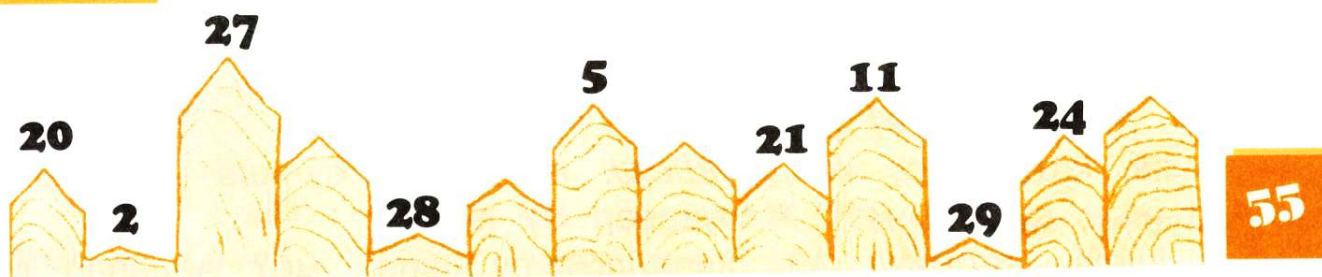

жейді.

жемейді.

№ 5.

Санаңыз.

№ 6.

Сұхбаттасыңыз.

Қайсар: Әлө, Жақсылық, сәлем!*Жақсылық:* А, сәлем, Қайсар!*Қайсар:* Жақсылық, сен не істейсің?*Жақсылық:* Мен балапанмен ойнаймын.*Қайсар:* Сенің балапаның бар ма? Қандай қызық*!*Жақсылық:* Иә, бар.*Қайсар:* Ол не жейді?*Жақсылық:* Ол дән жейді.*Қайсар:* Ол ет жей ме?*Жақсылық:* Жоқ, балапан ет жемейді.*Қайсар:* Балық жей ме?*Жақсылық:* Жоқ, балық та жемейді. Балапан жабайы жануар емес. Ол дән мен шөп жейді.

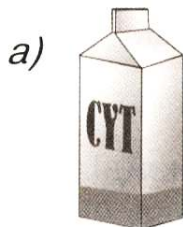
* Қызық - интересно.

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз. _____

60-тапсырма.

ә)

б)

в) **30**

№ 2.

Оқыңыз.

61-тапсырма.

[yo] [ʏ] [ʏʏ]

- оныншы, тоғыз, *ОТЫЗ* [yotʏz]: отызыншы оқушы; отыз бес қалам. Маған отыз ойыншық сарбаз әперші.

- жуас, жануар, *СУ* [sʏ]: су мен ет; су емес. Су қандай? Маған су берші.

[i] [e] [ʏ] [ə] [iʏ]

- іні, істедіндер, жейді, *ішеді*: не ішеді?; су іше ме? Сенің қояның су іше ме? Жануарлар су ішеді.

- ішеді, *ішпейді*: кім ішпейді?; су ішпей ме? Айдаһар су ішпейді. Олар су ішеді.

- түлкі, бүгін, *СҮТ*: қандай сүт?; сүт пен су. Лақ сүт ішеді. Қозы да сүт ішеді.

- әке, кәмпит, *әрине* [əriʏne]: әрине, бар; әрине жейді. Әрине, жабайы жануарлар ауылда өмір сүрмейді. Әрине, ол балабақшаға барады.

56

№ 3.

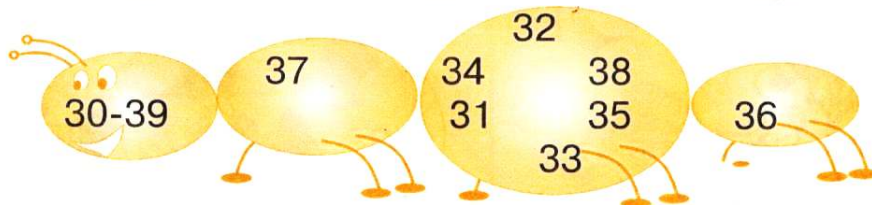
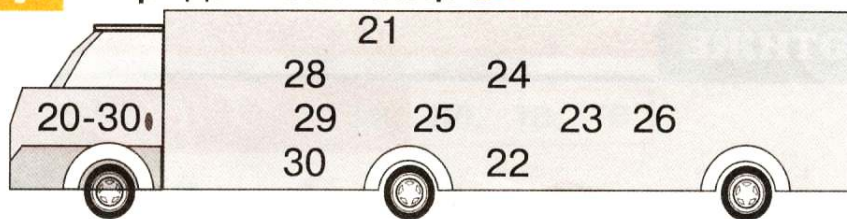
а) Көшіріңіз.

отыз, су, сүт, әрине, ішеді, ішпейді

ә) Сөздерді жинаңыз.

Мысық *сүт* ішеді. Онда **30** оқушы бар.

Әрине, ол ішпейді.

№ 4.Қандай сан жоқ? **№ 5.**Жауап беріңіз *Сенің ағаң мейірімді ме?**Әрине, ағам мейірімді.**Маған доп берші.**Әрине, ...**Сиыр шөп жей ме?**Әрине, ...**Ойыншықтар су мен сүт іше ме?**Әрине, ...**Сен Алматыда тұрасың ба?**Әрине, ...***№ 6.**Хатқа жауап беріңіз. *Сәлем, досым!*

Менің атым - Ержан. Мен сегіздемін. Мен екінші сыныпта оқимын. Менің отбасым үлкен емес, кішкентай. Менің әкем, шешем бар. Ағам да, әпкем де, інім де, қарындасым да жоқ. Атам мен әжем ауылда тұрады. Олар зейнеткерлер. Менің шешем жиырма тоғызда. Оның аты - Сәуле. Ол - дәрігер. Әкем отыз екіде. Оның аты - Болат. Менің әкем дәрігер емес, ол ұшқыш.

Менің аквариумым бар. Аквариумда отыз бес балық бар. Олар қызыл, сары, қара, сұр, қоңыр, көк. Бір көк балық күлкілі. Ол ет жейді, шөп те жейді, дән де жейді, сүт те ішеді. Бір қызыл балық тастар итереді, лақтырады. Менің балықтарым көңілді!*

Сен қай сыныпта оқисың? Сенің отбасың қандай? Сен қандай ойын ойнайсың? Сенің жануарың бар ма? Ол не жейді, не ішеді?

*Сау бол!**Ержан.*

* Итереді - толкает.

3

НӘТИЖЕ

Табиғат

№ 1.

Еске түсіріңіз.

№ 2.

Оқыңыз.

62-тапсырма.

о...ы [о...ұ]

отыз	[уотұз]
қозы	[қозұ]
қоңыр	[қоңұр]
болсын	[болсұн]
болды	[болдұ]
орындық	[уорұндық]
тоғыз	[.....]
ойыншық	[.....]

ө...і [ө...ү]

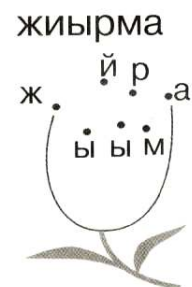
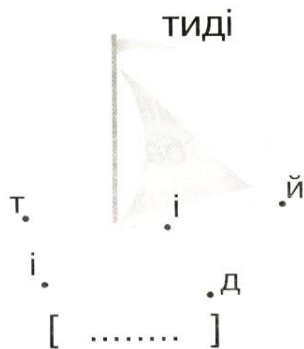
өмір	[өмүр]
көңілді	[көңүлді]
Мөлдір	[.....]
Өрік	[.....]

58

№ 3.

Нүктелерді қосыңыз. Жақшаларға жазыңыз.

И [ый]
[ий]

№ 4. Жауап беріңіз. Толтырыңыз.

Сенің телефон нөмірің қандай?

Оның телефоны: 35-25-10 Менің телефоным: Сенің телефоның:

№ 5. Толтырыңыз.

Жануарлар

Ойыншықтар

Мектеп

мақ,

доп,

кітаптар,

.....
.....
.....

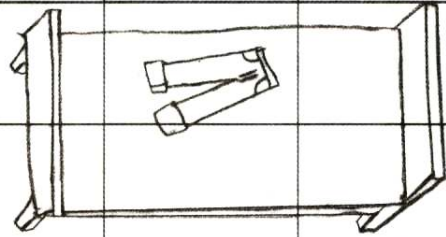

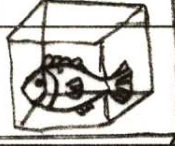
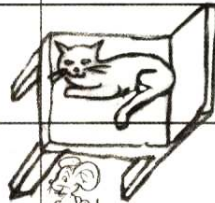

.....
.....
.....

.....
.....
.....

№ 6. Әр заттың қайда орналасқанын айтыңыз.

Менің бөлmem

Үлгі: Балық - ЗБ.

	А	Ә	Б	В	Г	Ғ
1						
2						
3						
4						

Оның досы қайда тұрады?

Маржан

Данияр

Ғалия

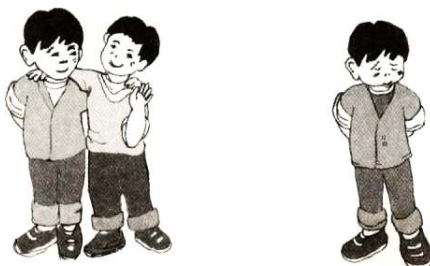

* Керек болса Ғалиядан сұра - Если хочешь, спроси у Галии.

** Өзім - я сама.

Үзілісте

Қандай сөздермен танысасыз?

Не туралы сөйлейсіз?

Қандай ережелермен танысасыз?

40 41 42 43 44 45 46 47 48 49

-ны, -ні -мен
-ды, -ді -пен
-ты, -ті -бен

Мен ойнағым келеді
Сен ойнағың келеді
Ол ойнағысы келеді

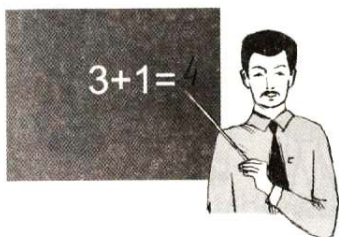
№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

63-тапсырма.

а)

ә)

б)

№ 2.

Оқыңыз.

64-тапсырма.

[к]

- қандай, *қай*: қай жануар?, қай сыныпта? Сен қай сыныпта оқисың? Ол қай ауылда тұрады?

[γ] [i] [ə] [e]

- күлкілі, *үзіліс* [үзүліс]: үзілісте; қай үзілісте? Үзілісте ойнаймын. Үзілісте балмұздақ жейді [балмұздағжейді].

62

- кітап, *қазір* [кәзір]: қазір ме?; қазір өмір сүре ме? Қазір қай сабақ?

- кірді, *кіші*: кіші үзілісте [кішүзүлісте]; кіші тас. Сендер кіші үзілісте не істейсіңдер? Мен кіші үзілісте емес [кішүзүлістемес], үлкен үзілісте “Бес тас” ойнаймын.

- істедіңдер, *істеу*: не істейсің?; кім істейді? Сен үзілісте не істейсің? Мен үлкен үзілісте ойнаймын.

№ 3.

а) Көшіріңіз.

қай, үзіліс, қазір, кіші, істеу

ә) Толтырыңыз.

Сен қазір не

Үлкен емес, үзілісте

ойнаймын.

үзілісте
істейсің
кіші

№ 4.

Ән айтайық!

65-тапсырма.

Үзілісте

- Үзіліс пе?
- Үзіліс.
- Үзілісте не істейсіз?
- Үзілісте не істейсіз?

Қазір кіші үзіліс,
Онда біз ойнаймыз.
Онда, онда ойнаймыз.

Енді үлкен үзіліс.
Алақай*, алақай!
Асыр салып** ойнаймыз!

№ 5.

Сұхбаттасыңыз.

- Әжесі:* Айналайын, ботам, сабақ қалай?
Асқар: Рақмет, әжетай, жақсы.
Әжесі: Үзілісте не жейсің?
Асқар: Үзілісте бауырсақ жеймін.
Әжесі: Қай үзілісте?
Асқар: Үлкен үзілісте.
Әжесі: Үзілісте ойнайсың ба?
Асқар: Иә, ойнаймын.

63

№ 6.

66-тапсырмадағы сұрақтарға жауап беріңіз.

Диас кіші үзілісте не істейді?
Диас үлкен үзілісте не істейді?

* Алақай - Ура!

** Асыр салып - с увлечением.

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз. _____

67-тапсырма.

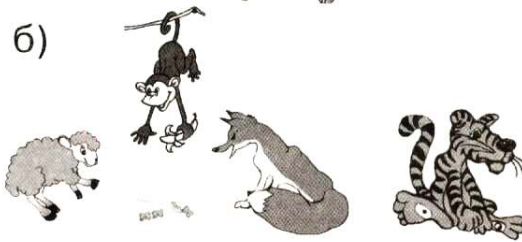
а)

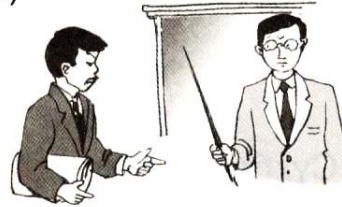
ә)

б)

в)

г) 40

№ 2.

Оқыңыз. _____

68-тапсырма.

[ы] [Ғ] [к] [ү] [уо]

- 64
- қуыршақ, **ТЫҒЫЛМАҚ**: тығылмақ па?; тығылмақ емес [тығылмағемес]. Мен тығылмақ ойнаймын.
 - төрт, бұл, **ТӨРТБҰРЫШ** [түртпүрүш]: төртбұрыш пен тығылмақ; Ол төртбұрыш ойнайды. Төртбұрыш - жақсы ойын.
 - ойнау, **ойнамау** [ойнамау]: мен ойнамаймын; сен ойнамайсың. Мен “Айгөлек” ойнамаймын.
 - Ол, **олар** [уолар]: олар жейді; олар өмір сүреді. Олар не істейді? Олар қалада тұрады.
 - қызыл, **қырық**: қырық дән [қырығдән]; қырқыншы [қырғыншы]. Ол қырық бірде. Мен қырқыншы үйде тұрамын.

№ 3.

а) Көшіріңіз.

тығылмақ, олар, төртбұрыш, ойнамау, қырық

ә) Толтырыңыз.

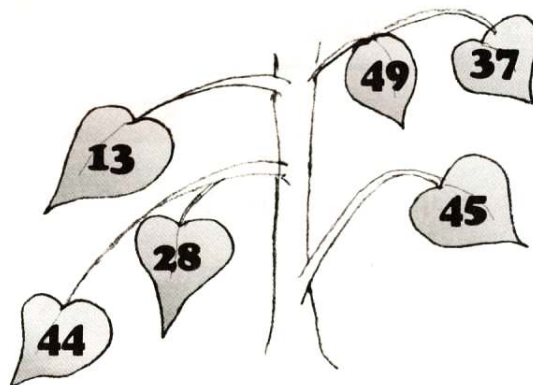
Ол отызда емес, ол қыр *ықта*.

Қазір ола.....

ойнама..... Мен тығы..... та, төртб..... та
ойнамаймын.

№ 4.

Санаңыз.

№ 5.

Жаттаңыз.

Ойындар

-1-

Тығыл-тығыл-тығылмақ,
Тығыл*, - дейді қуыршақ.
Тығылады екі лақ,
Ойнамайды бір тайлақ**.

№ 6.

Әңгімелеңіз.

65

Мен екінші Б сыныбында оқимын. Менің досым көп. Олар – Самат, Бақыт, Қаһарман. Олар үлкен үзілісте тығылмақ ойнайды.

Ғалия мен Сәуле де екінші Б сыныбында оқиды. Олар тығылмақ ойнамайды. Олар қазір төртбұрыш ойнайды.

№ 7.

Сұрақтарға жауап беріңіз.

- Ғалия мен Сәуле қай сыныпта оқиды?
- Қаһарман қай сыныпта оқиды?
- Сен қай сыныпта оқисың?
- Олар қандай ойын ойнамайды?
- Төртбұрыш кімдер ойнайды?
- Төртбұрыш кімдер ойнамайды?

* Тығыл - прячься.

** Тайлақ - годовалый верблюжонок.

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

69-тапсырма.

а)

ә)

б)

№ 2.

Оқыңыз.

70-тапсырма.

[ə] [yу] [ә]

- жақсы, көйлек, **жақсы көру** [жақсыгөрүү]: мен жақсы көремін; сен жақсы көресің. Мен балмұздақ жақсы көремін. Сен не жақсы көресің?

- кел, **жек көру** [жеккөрүү]: мен жек көремін; сен жек көресің бе? Мен кәмпит жек көремін. Мен ызақорларды жек көремін.

- әпер, әпке, **әлде**: мен әлде сен; бірінші әлде екінші. Сен “Бес тас” әлде “Айгөлек” ойнайсың? Піл орманда әлде далада өмір сүре ме?

№ 3.

а) Көшіріңіз.

жақсы көру, әлде, жек көру

ә) Сөздерді айырыңыз.

Мен төртбұрыш ойнауды жақсы көремін.

Мен төртбұрыш ойнауды жақсы көремін.

Сентығылмақәлдеасықойнаудыжақсыкөресің?

.....

Олбалмұздақжеккөреді.

.....

№ 4.

Есте сақтаңыз.

-ны, -ні
-ды, -ді
-ты, -ті

бота**ны** әпк**ені**
қалам**ды** дән**ді**
кітап**ты** кәмпит**ті**

(117-бетте)

№ 5.

Табыңыз.

Менің әпкем кітап оқу *дос* жақсы көреді.

Менің қозым сүт ішу..... жақсы көреді.

Маған ойыншық..... әперші.

Сен орындық..... ал.

Мен ойнау..... жақсы көремін.

Сен не..... жек көресің?

№ 6.

Толтырыңыз. Сұхбаттасыңыз.

Сен не істеуді жақсы көресің?

Ол не істеуді жақсы көреді?

Мен теннис ойнауды жақсы көремін.

67

Сіңлім сүт ішу..... жақсы көреді.

Мен кәмпит жеу..... жек көремін.

Жанат кітап оқу..... жақсы

.....

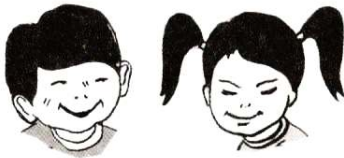
№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз. _____

71-тапсырма.

а)

ә)

б)

№ 2.

Оқыңыз.

72-тапсырма.

[к] [ы] [ұ] [ұу]

- қызыл, төртбұрыш, **қыз бала** [қызпала]: қыз балалар [қызпаллар].
Қыз балалар қандай ойын ойнайды? 2А сыныбында неше қыз бала оқиды?
- ұр, **ұл бала**: ұл балалар [ұлбаллар]; қыз бала әлде ұл бала.
Әрине, ұл балалар футбол ойнауды жақсы көреді.
- жуас, жануар, **қуыспақ** [қууұспақ]: қуыспақ әлде тығылмақ;
қуыспақ ойнамаймын. Сен қуыспақ ойнайсың ба? Жоқ, мен қуыспақ ойнамаймын.

[е] [і]

- сегізде, **секіртпе**: секіртпе ойыны; секіртпе ойнаймыз. Сен секіртпе ойнауды жақсы көресің бе? Мен секіртпе ойнаймын.
- күшік, сүт, **жүр**: жүр, ойнаймыз. Жүр, тығылмақ ойнаймыз.
Жүр, әперші.

№ 3.

а) Көшіріңіз.

қыз бала, ұл бала, жүр, қуыспақ, секіртпе

ә) Қате табыңыз.

Мен секыртпе ойнауды жақсы көремін.

Қыз балалар мен ұл балалар қуыспақ ойнай ма?

№ 4.

Жаттаңыз.

Ойындар

-2-

Қуыс-қуыс-қуыспақ,
Қушы*, - дейді Бөдене**.
Жақсы көреді қуыспақ,
Жек көрсе де секіртпе.

№ 5.

Ауыстырыңыз.

Үлгі: *Мен үлкен үзілісте де, кіші үзілісте де ойнаймын. –
Мен үлкен үзілісте әлде кіші үзілісте ойнаймын.*

әлде

Қасқыр орманда да, далада да өмір сүреді.
Мен тығылмақ пен секіртпе ойнаймын.
Аю балық та, ет те жейді.
Қыз балалар да, ұл балалар да қуыспақ ойнайды.
Бөлмеде шалбар мен қалпақ бар.

№ 6.

Ауыстырыңыз. Әңгімелесіңіз.

Ермек: Сәлем, Әлибек!

Әлибек: Сәлем, Ермек!

Ермек: Әлибек, менде **компьютер** бар.

Әлибек: Құтты болсын!

Ермек: Рақмет. Сен компьютерде ойнауды жақсы көресің бе?

Әлибек: Жоқ, сен ше***?

Ермек: Мен жақсы көремін.

Әлибек: Мен **доп** ойнауды жақсы көремін.

Ермек: Әрине, мен де доп ойнауды жақсы көремін.

Әлибек: Жүр, ойнаймыз.

Ермек: Жарайды, жүр.

* Қушы - догоняй.
** Бөдене - перепелка.
*** Сен ше? – А ты?

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз. _____

73-тапсырма.

а)

ә)

№ 2.

Оқыңыз.

74-тапсырма.

[ы] [к] [о] [ұ]

- сынып, **СЫНЫПТАС:** сыныптастар; сыныптасым. Сыныптасым - жуас бала. Сыныптастарым кітап сыйлады.
- сынып, қыз, **СЫНЫПТАС ҚЫЗ:** сыныптас қыздар оқиды; неше сыныптас қыз? Сыныптас қыздарым секіртпе ойнауды жақсы көреді. Менің досым Әсел сыныптас қызым.
- дос, **ДОС ҚЫЗ** [досқұз]: екі дос қыз; дос қыздар ойнайды. Менің үш дос қызым бар. Дос қызым ақылды, мейірімді. Сенің дос қызың қай көшеде тұрады?

[і] [е]

- кім, **КІММЕН:** кіммен ойнайсың?; кіммен оқисың? Сен кіммен ойнайсың? Ол кіммен тұрады?

№ 3.

а) Көшіріңіз.

сыныптас, дос қыз, сыныптас қыз, кіммен

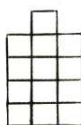
ә) Сөйлем құрастырыңыз (4 сөйлем).

Сыныптас қызым

Сыныптасым

Досым

Дос қызым

ойнауды жақсы көреді.

№ 4.

Есте сақтаңыз.

-мен, -пен, -бен
атасы**мен**
дос**пен**
сарбаз**бен**

(117-бетте)

№ 5.

Толтырыңыз. Жауап беріңіз.

Сен кіммен ойнайсың?

Мен

Әлиямен
Ораз.....
сендер.....
олар.....
Жұмабек.....

Марат.....
сені.....
сіздер.....
дос қызым.....
сыныптастар.....

ойнаймын.

№ 6.

Әңгімелеңіз.

Қазір 42-мектепте үлкен үзіліс. Қыз балалар мен ұл балалар тамақ жейді* әлде ойын ойнайды.

Бұл - 2Ә сыныбы. Онда он екі қыз бала, он жеті ұл бала оқиды. Сыныптастар үлкен үзілісте көп ойын ойнайды. Олар “Айгөлек” ойнауды жақсы көреді. Қазір жиырма бала “Айгөлек” емес, қуыспақ ойнайды. Үш дос қыз секіртпе ойнайды, екі дос қыз төртбұрыш ойнайды. Төрт ұл бала асық ойнайды.

№ 7.

Жауап беріңіз.

- Әсел кіммен ойнайды?
- Ботагөз кіммен ойнайды?
- Ерлан кіммен ойнайды?

* Тамақ жейді - будут кушать.

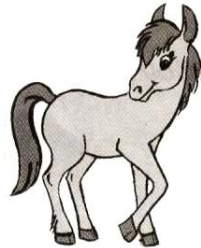
№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

75-тапсырма.

а)

ә)

б)

№ 2.

Оқыңыз.

76-тапсырма.

[yo] [ɸ] [ы] [к]

- оған, мұнда кел, *ойнағым келеді* [уйонағымгеледі]: менің ойнағым келеді; мен ойнағым келеді. Мен сыныптасыммен ойнағым келеді.
- *ойнағым келмейді* [уйонағымгелмейді]: менің ойнағым келмейді. Мен ойнағым келмейді.
- *ойнағың келе ме?* [уйонағыңгелеме]: сенің ойнағың келе ме?; сен ойнағың келе ме? Қазір сен ойнағың келе ме?
- қыз, қырық, *қызық*: қызық ойын [қызығойұн]; қызық кітап. Бұл ойын қызық. Жоқ, ол қызық емес [қызығемес].

[ə] [н] [ү] [і]

- көңілді, *көңілсіз* [көңүлсіз]: көңілсіз ойын; көңілсіз сыныптасым. Тығылмақ көңілсіз ойын ба?

№ 3.

а) Көшіріңіз.

*ойнағым келеді, ойнағым келмейді,
ойнағың келе ме?, қызық, көңілсіз*

ә) Табыңыз.

Мен төртбұрыш ойнағым келеді.

Сен секіртпе ойнағы_ келе ме?

Жоқ, мен қуыспақ ойнағым кел_ейді.

№ 4.

Есте сақтаңыз.

+
Мен ойнағым келеді
Сен ойнағың келеді
Ол ойнағысы келеді

—
Мен ойнағым келмейді
Сен ойнағың келмейді
Ол ойнағысы келмейді

?

Сен ойнағың келе ме?

Ол ойнағысы келе ме?

(120-бетте)

№ 5.

Табыңыз. Толтырыңыз.

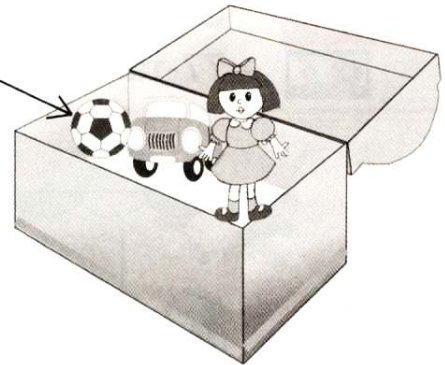

Кім не ойнағысы келеді?

Мен ойнағым
келеді

Мен.....
ойнағым кел.....

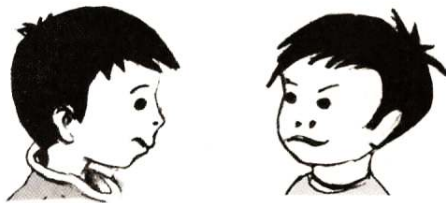
Мен.....
.....

73

№ 6.

Сұхбаттасыңыз.

Шыңғыс: Сенің атың кім?

Диас: Атым - Диас. Сенің атың кім?

Шыңғыс: Менің атым - Шыңғыс. Сен 2А сыныбында оқисың ба?

Диас: Иә, 2А сыныбында оқимын. А-а, сен 2Б сыныбында оқисың.

Шыңғыс: Иә, иә, мен 2Б сыныбында оқимын.

Шыңғыс: Сенің ойнағың келе ме?

Диас: Иә ойнағым келеді. Қандай ойын ойнаймыз?

Шыңғыс: Жүр, футбол ойнаймыз.

Диас: Тамаша, мен футбол ойнауды жақсы көремін.

4

НӘТИЖЕ

Үзілісте

№ 1.

Еске түсіріңіз.

№ 2.

Оқыңыз.

77-тапсырма.

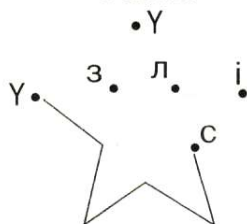
... К... [...Г...]	
жақсы көремін ойнағым келеді мұнда кел мұнда кірді сары көйлек	[жақсыгөремін] [ойнағымгеледі] [мұндагел] [.....] [.....]

74

№ 3.

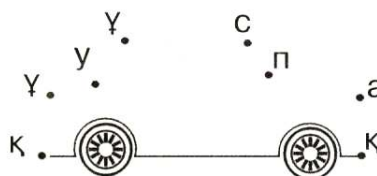
Нүктелерді қосыңыз. Жақшаларға жазыңыз.

Үзіліс

[.....]

Қуыспақ

[.....]

№ 4.

Толтырыңыз.

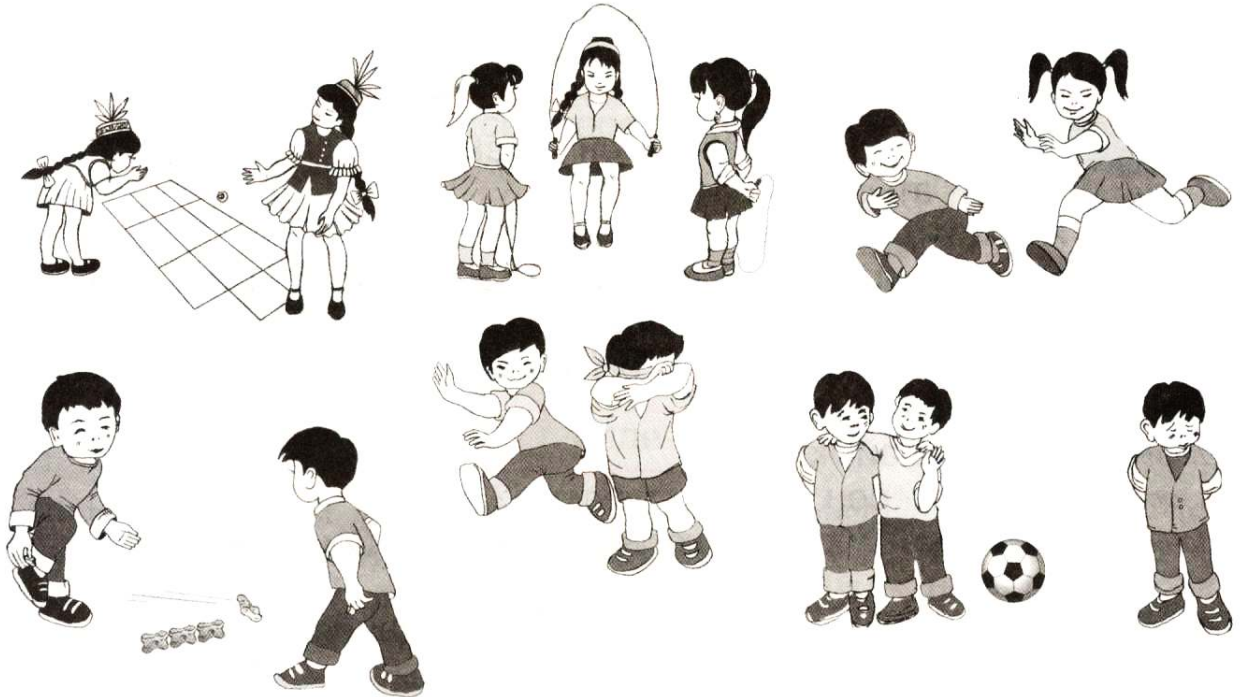

не, кім, қандай, кіммен, нешедесің, кімдікі, қайда

Сенің атың *Ким*? Сен? Оның түсі? Сен ойнауды жақсы көресің? Бұл кітап? Арыстан өмір сүреді? Сен ойнағың келеді?

Үлкен үзіліс

- а) Қазір мектепте үлкен үзіліс пе әлде кіші үзіліс пе?
- ә) Бұл оқушылар қай сыныпта оқиды?
- б) Қыз балалар қандай ойын ойнауды жақсы көреді?
- в) Ұл балалар қандай ойын ойнауды жақсы көреді?
- г) Неше бала ойнағысы келмейді?
- ғ) Ол не істейді?

Сөзжұмбақ

Қ				Қ		
Қ						Қ
Қ			Қ			
Қ					Қ	
Қ					Қ	
Қ						Қ

1. Мен ... кітап оқимын.

2. Ойын.

3. **40**

4.

5.

6.

дос боламыз, дос боламыз ба?, дос болайық,
қызық болады, қызық болмайды

№ 1.

Сәрсен мен Данияр

Данияр: Сенің атың кім?

Сәрсен: Атым - Сәрсен. Сенің атың кім?

Данияр: Менің атым - Данияр. Сәрсен, сен қай сыныпта оқисың?

Сәрсен: Мен 2А сыныбында оқимын. Сен ше?

Данияр: Мен 2В сыныбында оқимын.

Сәрсен: Дос боламыз ба?

Данияр: Дос болайық.

Сәрсен: Данияр, сен қайда тұрасың?

Данияр: Мен Қыз Жібек көшесінде тұрамын. Сен қай көшеде тұрасың?

Сәрсен: Мен Абай көшесінде тұрамын. Данияр, сен қазір ойнағың келе ме?

Данияр: Әрине, ойнағым келеді.

Сәрсен: Қандай ойын ойнауды жақсы көресің?

Данияр: Мен асық ойнауды жақсы көремін. Сен ше?

Сәрсен: Жоқ, мен тығылмақ ойнауды жақсы көремін. Тығылмақ ойнаймыз ба?

Данияр: Жоқ, мен тығылмақ ойнағым келмейді, көп балалар керек*. Қызық болмайды.

Сәрсен: Жарайды, онда қуыспақ ойнаймыз.

Данияр: О-ой, бұл ойынға да көп балалар керек.

Сәрсен: Ойпырмай-ау, онда не істейміз?

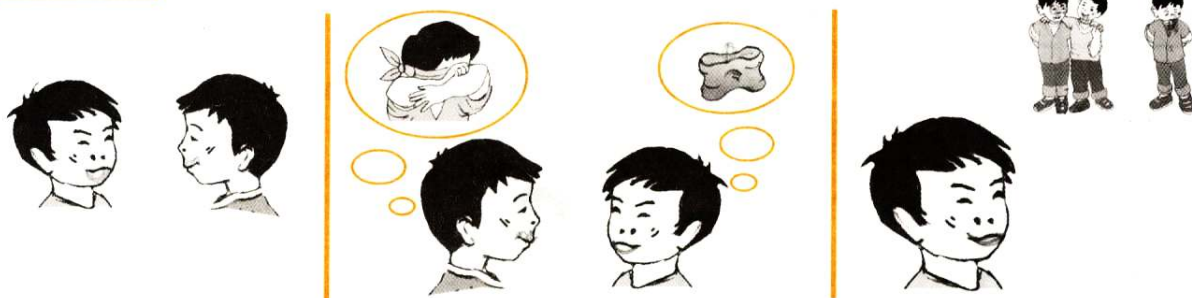
Данияр: Ана балаларды шақырайық**.

Сәрсен: Иә, дұрыс. Жүр, шақырайық.

76

№ 2.

Енді суреттерге қарап, қайталаңыз.

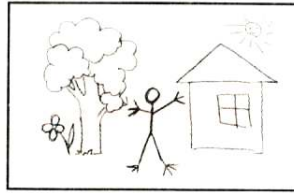

* Керек - нужно.

** Шақырайық - давай позовём.

Сабақта

Қандай сөздермен танысасыз?

Не туралы сөйлейсіз?

Кк Фф
Әә Нн

$2+5=7$
 $5+3=8$

Қандай ережелермен танысасыз?

Мен салғым келеді
Сен салғың келеді
Ол салғысы келеді

Мен салдым
Сен салдың
Сіз салдыңыз
Ол салды

Мен жүгіремін
Сен жүгіресің
Сіз жүгіресіз
Ол жүгіреді

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

78-тапсырма.

а)

ә)

б)

в)

г)

ғ)

№ 2.

Оқыңыз.

79-тапсырма.

[Ғ] [Ы]

- ойнағым келеді, салғым келеді [салғымгеледі]: мен салғым келеді; қуыршақ салғым келеді. Мен қазір сарбаз салғым келеді. Мен де орман салғым келеді.

- тығылмақ, ағам, ағаш: сары ағаш; көп ағаштар. Мен ағаш салғым келеді. Мен де ағаш салғым келеді.

- атам, адам: адам түр; неше адам? Мен адам салғым келеді. Мен екі адам салғым келеді.

[Ү] [Ө] [Ү]

- Сәду, сурет [сүүрөт]: әдемі сурет; менің суретім. Мынау сурет менікі. Мен сурет салғым келеді.

- күшік, жүр, гүл: қызыл гүл; гүлдер. Оған гүл сыйлады. Мен гүл салғым келеді.

- үш, үй жануары, үй: бес үй; қай үй? Сен қай үйде тұрасың? Мен үй мен ағаш салғым келеді.

№ 3.

а) Көшіріңіз.

салғым келеді, ағаш, адам, сурет, үш, үй

ә) Сөздерді айырыңыз.

Мен күшік салғым келеді.

Мен ағаш пен үй салғым келеді.

Мен гүл және адам салғым келеді.

№ 4.

Есте сақтаңыз.

Мен салғым келеді
Сен салғың келеді
Ол салғысы келеді

Мен салғым келмейді
Сен салғың келмейді
Ол салғысы келмейді

?

Сен салғың келе ме?
Ол салғысы келе ме?

(120-бетте)

№ 5.

Толтырыңыз.

Мен адам салғым келеді. Мен ... салғым келеді.

Мен Мен

№ 6.

Сұхбаттасыңыз.

Темірлан: Мен ойнағым келеді. Жүр, ойнаймыз.

Жанат: Жоқ, мен ойнағым келмейді. Мен сурет салғым келеді.

Темірлан: Жарайды. Сен не салғың келеді?

Жанат: Мен сарбаздар салғым келеді.

Темірлан: Мен ағаш салғым келеді.

№ 7.

80-тапсырмадағы сұрақтарға жауап беріңіз.

Дәурен не салғысы келеді?

Қыз Жібек не салғысы келеді?

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

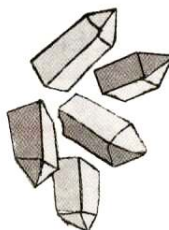

81-тапсырма.

а)

ә)

б)

50

№ 2.

Оқыңыз.

82-тапсырма.

[ы] [ң] [йа] [о]

- сурет, ойнаймын, *сурет саламын = саламын*: мен сурет саламын. Қазір мен сурет саламын.

- қала, *саласың*: сен саласың; сурет саласың. Сен қарындашпен саласың. Сен ағаш саласың ба?

- қоян, *бояу* [бойау]: ақ бояу; акварель бояуымен. Мен акварель бояуымен сурет саламын.

- қозы, *бор*: түрлі-түсті бор; менің борым. Мен гүлді қызыл бормен бояймын.

[ү] [е] [үү]

- күшік, *түрлі-түсті* [түрлүтүстү]: түрлі-түсті қарындаштар; түрлі-түсті фломастер. Мен түрлі-түсті бормен саламын.

- не, кіммен, *немен*: немен саласың? Сен суретті немен саласың?

- Әбу, *елу* [елүү]: елу ағаш; елуінші [елүүнші]. Мен оған елу қарындаш сыйладым.

№ 3.

а) Көшіріңіз.

*сурет саламын, саласың, бояу, бор,
түрлі-түсті, немен, елу*

ә) Қате табыңыз (әр сөйлемде бір қате).

Мен сурет саламін.

Сен сурет саласің.

Әлияда елу түрлы-түсті фломастер бар.

.....

№ 4.

Бір минуттай суреттерге қараңыз, кітапты жауып еске түсіріңіз.

54

58

59

45

57

№ 5.

«Сурет» тақырыбына сәйкес сөздерді теріп алыңыз.

Қоян, акварель бояу, асық, фломастер, лақтыр, сурет, ызақор, сурет саламын, күшік, бор, түрлі-түсті, ойын, саласың.

№ 6.

Сұхбаттасыңыз. Ауыстырыңыз.

81

Айгүл: Мен қазір **гүл** саламын.

Дәулет: Мен гүл емес, **ағаш** пен үй саламын.

Айгүл: Немен саласың?

Дәулет: Түрлі-түсті **бормен**.

Айгүл: Мен фломастермен салғым келеді. Сенде **фломастерлер** бар ма?

Дәулет: Иә, бар.

Айгүл: Дәулет, берші.

Дәулет: Ал.

Айгүл: Рақмет.

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

83-тапсырма.

а)

ә)

б)

№ 2.

Оқыңыз.

84-тапсырма.

[ы] [ң] [о]

- саламын, *салдым*: сурет салдым. Мен акварель бояумен сурет салдым. Мен де түрлі-түсті қарындашпен сурет салдым.

- оның, *салдың*: сен сурет салдың; мысық салдың ба? Сен арыстан салдың ба? Сен қандай сурет салдың?

- былай, *сондай*: сондай әдемі; сондай жуас. Ол сондай ақылды! Олар сондай әдемі!

[ө] [і] [е] [ә]

- жақсы көремін, *көрсетші* [көрсетші]: маған көрсетші; Асқар, суретті көрсетші.

- емес, *керемет*, сондай керемет; қандай керемет. Гүл сондай керемет! Сенің суретің сондай керемет!

- сәлем, *мә*: мә, ал. Мә, балмұздақ ал.

82

№ 3.

а) Көшіріңіз.

салдым, салдың, керемет, сондай, көрсетші, мә

ә) Толтырыңыз.

Мен сурет салды_____

Сен салды_____ ба? _____

Маған к_____рсетші _____

№ 4.

Есте сақтаңыз.

- м
- ң
- ңыз

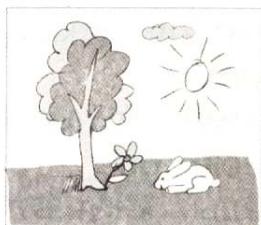
Мен салдым
 Сен салдың
 Сіз салдыңыз
 Ол салды

(119-бетте)

№ 5.

Жаттаңыз. Ауыстырыңыз.

Сурет

Сурет салдым мен кеше,
 Түрлі-түсті бояу алдым неше.
 Гүл де салдым, ағаш та,
 Сондай керемет алғашта*!

Сурет салдым мен кеше,
 Көк бор алып** дәптерге.
 Ақ қоян тұр далада,
 Тояттап тұр қашанда***.

№ 6.

Сұхбаттасыңыз.

83

Фарида: Сен не істедің?
Бекжан: Мен гүл салдым. Сен не салдың?
Фарида: Аю салдым.
Бекжан: Көрсетші.
Фарида: Мә, ал.
Бекжан: Ой! Сондай керемет! Мен де аю салғым келеді.

* Алғашта - в начале.

** Алып - взял.

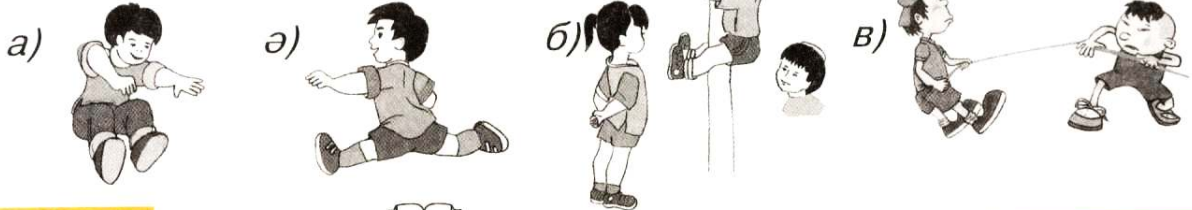
*** Тояттап тұр қашанда - всегда сытый.

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

85-тапсырма.

№ 2.

Оқыңыз.

86-тапсырма.

[e] [y] [yk] [ә]

- секіртпе, елу, *секіру* [секіруу]: сен секіресің; ол секіреді. Олар қайда секіреді? Мен секіруді жақсы көремін.

- бүгін, *жүгіру* [жүгіруу]: жүгіруді жақсы көреді; кіммен жүгіресің? Мен үзілісте жүгіремін. Сыныптасыңмен жүгіресің бе?

- әжемде, *әдетте*: әдетте жейді; әдетте тұрады. Оқушылар әдетте сурет салады.

[ы] [к] [yу] [Ғ]

- неге, қызық, *дене шынықтыру* [денешынықтыруу]: дене шынықтыру жақсы көремін. Мен дене шынықтыруда секіртпе ойнаймын.

- жұмсақ, *сабақ*: сурет сабағы. Мен сурет сабағын жақсы көремін. Мен дене шынықтыру сабағын жақсы көремін.

- жатыр, *жаттығу* [жаттығуу]: жаттығамын; қайда жаттығасың? Әрине, дене шынықтыру сабағында көп жаттығамын.

- сары, су, *жарысу* [жарысуу]: ол жарысты; кіммен жарыстың? Дене шынықтыру сабағында олар жарысады.

№ 3.

а) Көшіріңіз.

*секіру, жүгіру, әдетте, дене**шынықтыру, сабақ, жаттығу, жарысу*

ә) Сөздерді айырыңыз.

Сенденешынықтырусабағынжақсыкөресіңбе?

.....

Оларәдеттесекіреді,жүгіреді,жарысады.

.....

№ 4.

Есте сақтаңыз.

-мын, -мін
 -сың, -сің
 -сыз, -сіз
 -ды, -ді

+	-
Мен жүгіремін Сен жүгіресің Сіз жүгіресіз Ол жүгіреді	Мен жүгірмеймін Сен жүгірмейсің Сіз жүгірмейсіз Ол жүгірмейді
?	
Мен жүгіремін бе? Сен жүгіресің бе? Сіз жүгіресіз бе? Ол жүгіре ме?	

(119-бетте)

№ 5.

Сол жақтағы сұрақтардың жауаптарын оң жақтан табыңыз.

Қыз балалар әдетте қандай ойын ойнайды?

Дене шынықтыру сабағында.

Оқушылар дене шынықтыру сабағында не істейді?

Олар төртбұрыш ойнайды.

Таня қай сабақта спортпен жаттығады?

Әрине, жүгіреді, секіреді, жарысады.

№ 6.

Әңгімелеңіз.

Сабақтарда

Менің атым - Жақсылық. Мен 2Б сыныбында оқимын. Менің досым да 2Б сыныбында оқиды. Оның аты - Алмас.

Ол сурет сабағын жақсы көреді. Ол сурет салады. Алмас суретті акварель бояумен салуды жақсы көреді.

Мен дене шынықтыру сабағын жақсы көремін. Мен секіруді жақсы көремін. Мен жүгіруді жақсы көремін. Алмас та дене шынықтыруды жақсы көреді. Біз әдетте дене шынықтыру сабағында көп жаттығамыз, көп жарысамыз. Дене шынықтыру сабағы өте қызық.

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

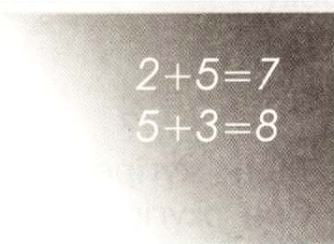

87-тапсырма.

а)

ә)

б)

№ 2.

Оқыңыз.

88-тапсырма.

[к] [ұу] [ғ] [о]

- кірпі, қызық, *қазақ тілі*: қазақ тілі сабағында; қазақ тілі мен дене шынықтыру. Менің қазақ тілі мұғалімім - Назгүл Омарқызы. Мен қазақ тілін жақсы көремін.

- ойнау, *жазу* [жазұу]: мен жазамын; сен жазасың. Біз қазақ тілі сабағында көп жазамыз. Сен қай жаттығуды жазасың?

- емес, мынау, *есеп шығару*: кім есеп шығарады?; есеп шығара ма? Сен қай сабақта есеп шығарасың? Есеп шығаруды жақсы көремін.

- болмайды, *болады*: математика сабағы болады; үзіліс болады. Оның түсі қоңыр болады. Ертең бес сабақ болады.

[е] [н]

- сенің әкең, *ертең*: ертең оқимын; ертең жазасың. Ертең менің туған күнім. Ертең неше сабақ болады?

№ 3.

а) Көшіріңіз.

қазақ тілі, жазу, есеп шығару, болады, ертең

ә) Толтырыңыз.

Мен қазақ т..... сабағын жақсы көремін.

Сен әдетте математика сабағында көп жаза....., есеп шығара..... ба?

№ 4.

Есте сақтаңыз.

-нда, -нде

оның ағасында, сурет сабағында

оның бөлмесінде, үйінде

(117-бетте)

№ 5.

Толтырыңыз.

- а) ол сурет сала *ғы*, сен есеп шыға....., мен жаза....., сіз жаза....., сен ойнай....., мен секіре..... .
ә) *өл* жазады, есеп шығарамын, сурет саласың, оқисыз, жүгіремін.

№ 6.

Сұхбаттасыңыз.

Айбар: Дана, сен нешінші мектепте оқисың?

Дана: Мен 51-мектепте оқимын. Сен қай мектепте оқисың?

Айбар: Мен 38-мектепте оқимын. Ертең сенде қандай сабақтар болады?

Дана: Ертең сурет, математика, дене шынықтыру мен қазақ тілі болады.

Айбар: Бізде бүгін екі сурет сабағы болады.

Дана: Ой, қандай керемет, бізде әдетте бір ғана* сурет сабағы болады. Сендерде** жақсы ғой***!

* Ғана - только.

** Сендерде - у вас.

*** Ғой - же.

5

НӘТИЖЕ

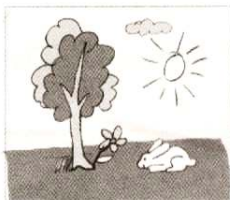
Сабақта

№ 1.

Суретке қараңыз, тыңдаңыз, қайталаңыз.

89-тапсырма.

№ 2.

Оқыңыз.

ө...е	[ө...ө]
көрсетші	[көрсөтші]
жақсы көремін	[жақсыгөрөмін]
жек көресің	[жеккөрөсің]
Төлеген	[төлөген]
Айгөлек	[айгөлөк]
көйлек	[.....]
сөмке	[.....]
көше	[.....]

№ 3.

Нүктелерді қосыңыз. Жақшаларға жазыңыз.

бояу

б. о.
у. й.
а.

[.....]

елу

е. л.
у. ү.

[.....]

№ 4.

Сөздерді жинаңыз.

ққааззіілт

еендыыутқнш

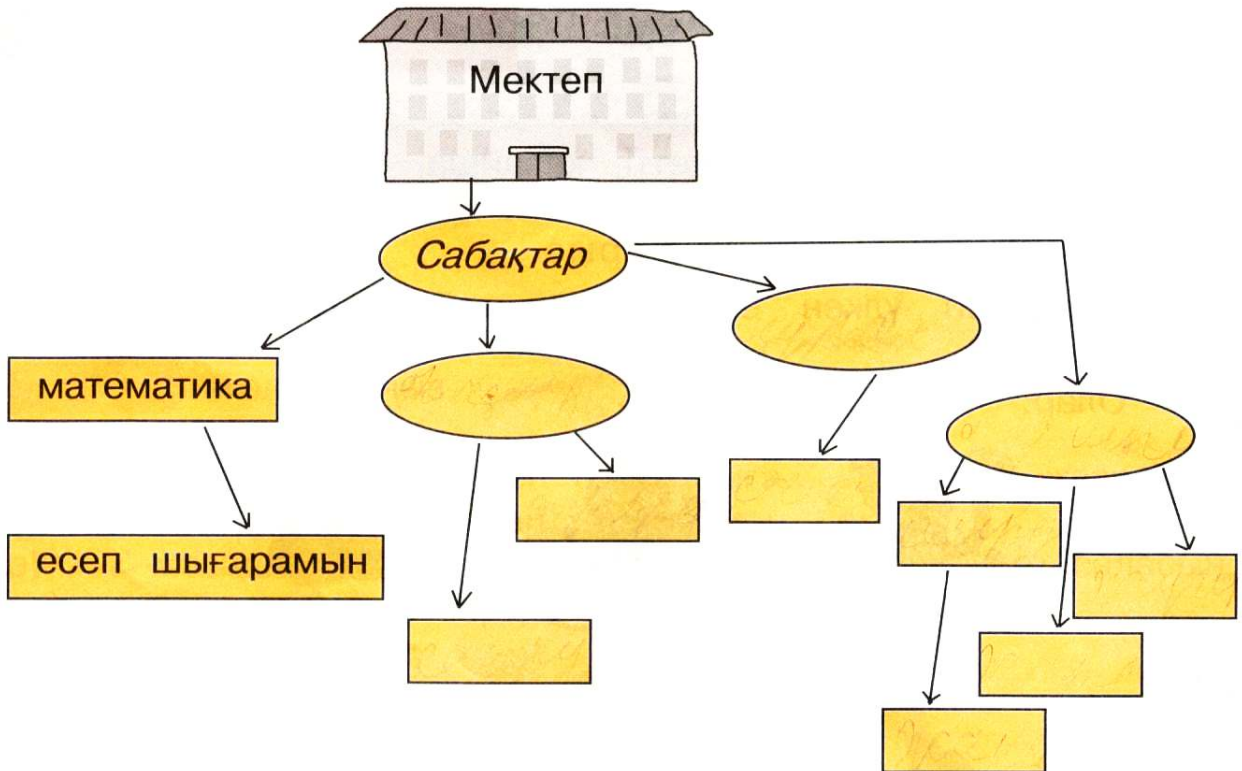
ттүүрстііл

.....

.....

№ 5.

Толтырыңыз.

№ 6.

Бояңыз.

90-тапсырмадағы диктордың бұйрығын орындаңыз.

- 16** - қоңыр **55** - көк **40** - ақ
52 - қызыл **41** - сары **22** - көк
32 - қызыл **57** - сары **14** - жасыл

16	55	40
52	41	22
32	57	14

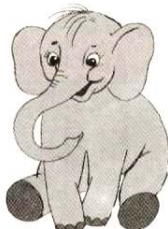

мәре, жетті, қалайша, қу

Жарыс

Біздің мектеп үлкен емес, кішкентай. Онда 50 оқушы оқиды.

Олар:

Мектепте әдетте

Ққ Ғғ
Әә Нң

$$2+5=7$$
$$5+3=8$$

болады.

Мен

сабағын

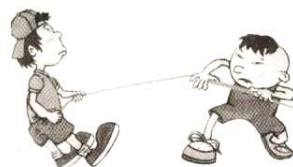

Дене шынықтыру мұғалімі - Тікен Тікенұлы*. Ол - мейірімді мұғалім.

Бүгін бізде

сабағында

болды.

* Тікен Тікенұлы - Колючка Колючкович.

Мәреге **6** → алтыншы болып жетті.

5 болып жетті.

4 болып жетті.

3 болып жетті.

2 болып жетті.

Ал, **1** болып жетті.

Қ а л а й ш а ?

Тышқан

жолбарыстың
арқасына мінді*.

Олар мәреге жеткенде **1** болды.

Тышқан - сондай тентек, қу жануар!

* Жолбарыстың арқасына мінді - прыгнул на спину тигра.

Грамматикалық анықтағыш (грамматический справочник)

Дыбыстар (звуки)

Әліпби (алфавит)

Казахский алфавит состоит из 42 букв.

Аа	Пп
Әә	Рр
Бб	Сс
Вв	Тт
Гг	Уу
Ғғ	Ұұ
Дд	Үү
Ее	Фф
Ёё	Хх
Жж	Һ
Зз	Цц
Ии	Чч
Йй	Шш
Кк	Щщ
Ққ	Ъъ
Лл	Ыы
Мм	Іі
Нн	Ьь
Ңң	Ээ
Оо	Юю
Өө	Яя

92

Все гласные делятся на твердые и мягкие:

Жуан (твердые)

а о ы у ұ и

Жіңішке (мягкие)

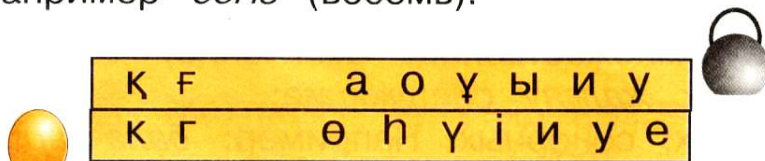
ә ө ү і у и е

Гласные *э, е, ю, я* вошли в казахский язык из русского, поэтому они не считаются ни мягкими, ни твердыми.

У принято считать и согласной, и гласной. Если буква

у находится после гласной, то она согласная, например жеу (кушать). Если же буква у располагается после согласной, то она гласная, например елу (пятьдесят). Гласная у может быть мягкой или твердой. В слове с мягкими слогами у произносится мягко и является мягким звуком. И наоборот, твердый звук у встречается в словах твердого ряда.

Из всех согласных только қ, к, ғ, г подчиняются твердости и мягкости гласных. Қ и ғ располагаются только в словах с твердыми гласными, например тығылмақ (прятки). В свою очередь, к и г встречаются в словах с мягкими гласными, например сегіз (восемь).

Буквы л, к, қ переходят в б, г, ғ в случаях расположения после них гласной. Например:

доп – добым (мяч – мой мяч),
ойыншық – ойыншығым (игрушка – моя игрушка),
күшік – күшігім (щенок – мой щенок).

Такое чередование характерно для тәуелдік тұлға (притяжательной формы).

Зат есім (имя существительное)

Слова, отвечающие на вопросы кім? (кто?), не? (что?), являются существительными. В казахском языке, в отличие от русского, вопрос кім? задается только по отношению к людям, а вопрос не? – к животным и ко всем неодушевленным предметам. Например: Бұл кім? Бұл – мұғалім. – Это кто? Это учитель. Мынау не? Ол – кітап. – Это что? Это книга.

В казахском языке существительные не изменяются по родам, вследствие чего отсутствует понятие мужского, женского и среднего рода.

Тәуелдік жалғау (притяжательное окончание)

Эти окончания употребляются в случаях принадлежности предмета (одушевленного или неодушевленного) кому-либо или чему-либо.

Лицо	Единственное число		Множественное число	
	1-е лицо	менің	-м, -ым/-ім	біздің
2-е лицо	сенің	-ң, -ың/-ің	сендердің	-ң, -ың/-ің
2-е лицо (вежл. форма)	сіздің	-ңыз/-ііз, -ыңыз/-іііз	сіздердің	-ңыз/-ііз, - -ыңыз/-іііз
3-е лицо	оның	-ы/-і, -сы/-сі	олардың	-ы/-і, -сы/-сі

Окончание выбирается по следующему принципу:

☑ окончание, начинающееся с гласной (-ЫМ, -ЫҢЫЗ и другие), присоединяется к слову, заканчивающемуся на согласную. Например: *хат-ым* – мое письмо, *дос-ың* – твой друг;

☑ окончание, начинающееся с согласной (-М, -ҢЫЗ и другие), присоединяется к слову, заканчивающемуся на гласную. Например: *әке-м* – мой отец, *ата-м* – мой дедушка.

Употребление мягких (-ІМ, -ІҢ, -ІҢІЗ, -ҢІЗ и другие) и твердых (-ЫМ, -ЫҢ, -ЫҢЫЗ, -ҢЫЗ и другие) окончаний зависит от мягкости или твердости самих слов (закон сингармонизма).

Көптік жалғау (множественное окончание)

В казахском языке *көптік жалғау* следующие:

☑ *-лар/-лер* после гласных, сонорных. Например: *бала-лар* – дети;

☑ *-дар/-дер* после согласных *м, л, к, н, ң* и звонкого *з*. Например: *ойыншық сарбаз-дар* – игрушечные солдатики;

☑ *-тар/-тер* после глухих и звонких согласных. Например: *мектеп-тер* – школы.

Если существительное сочетается с предшествующим ему количественным числительным, то оно не принимает окончания множественности. Например: *бес кітап* (пять книг), *жиырма доп* (двадцать мячей).

Жіктік жалғау (личные окончания)

В казахском языке существительные, прилагательные, порядковые числительные и глаголы принимают окончания *жіктік жалғау*.

Для глаголов переходно-будущего времени присоединяются следующие окончания:

Лицо	Окончания	Примеры
1-е лицо	<i>-мын/-мін</i>	<i>оқи-мын</i> (я учусь)
2-е лицо	<i>-сың/-сің</i>	<i>оқи-сың</i> (ты учишься)
2-е лицо (вежл. форма)	<i>-сыз/-сіз</i>	<i>оқи-сыз</i> (вы учитесь)
3-е лицо	<i>-ды/-ді</i>	<i>оқи-ды</i> (он учится)

Иелік тұлға (притяжательная форма)

Образуется путем присоединения к именным основам суффиксов:

- ☑ *-нікі* после гласных. Например: *жұмсақ ойыншық бала-нікі* - мягкая игрушка ребенка;
- ☑ *-дікі* после звонких и сонорных звуков. Например: *ол доп Ораз-дікі* – тот мяч Ораза;
- ☑ *-тікі* после глухих и звонких *б, в, г, д*. Например: *асық Санат-тікі* – асык Саната.

Суффиксы *иелік тұлға*, в отличие от других суффиксов, не имеют твердого варианта.

Иелік тұлға по своему значению близок к *ілік септік* (родительный падеж). Например: *әже-нің сандығы* (бабушкин сундук) - *сандық әже-нікі* (сундук бабушки).

Иелік тұлға в предложении выступает в качестве сказуемого и отвечает на вопросы *кімдікі?* (чей?, чья?, чье?), *ненікі?* (чего?, от чего?).

Септік жалғаулар (падежные окончания)

В казахском языке имеются 7 падежей. Это: *атау септік* (именительный падеж), *ілік септік* (родительный падеж), *барыс септік* (направительно-дательный падеж), *табыс септік* (винительный падеж), *жатыс септік* (местный падеж), *шығыс септік* (исходный падеж), *көмектес септік* (творительный падеж).

Табыс септік (винительный падеж)

По значению соответствует русскому винительному падежу без предлога и отвечает на вопросы *кімді?* (кого?), *нені?*, *не?* (что?). Окончания *табыс септік*:

- ☑ *-ны/-ні* после гласных. Например: *әлке-ні* – старшую сестру;
- ☑ *-ды/-ді* после звонких и сонорных звуков. Например: *ойыншық сарбаз-ды* – игрушечного солдата;
- ☑ *-ты/-ті* после глухих и звонких *б, в, г, д*. Например: *асық-ты* – асыка.

Табыс септік употребляется и без окончания (в усеченной форме), если идет речь не о конкретном предмете (объекте), а лишь в общем. Например, *мен ойыншық жақсы көремін* (я люблю игрушки/игрушку).

Көмектес септік (творительный падеж)

Отвечает на вопросы *кіммен?* (с кем), *немен?* (с чем?, чем?, на чем?) и принимает окончания:

- ☑ *-мен* после гласных и сонорных. Например: *бор-мен* – мелом;
- ☑ *-бен* после звонких согласных. Например: *қыз-бен* – с девочкой;

☑ *-пен* после глухих и звонких *б, в, г, д*. Например: *сыныптас-пен* – с одноклассником.

Окончания *көмектес септік*, в отличие от других падежей, не имеют твердого варианта.

Жатыс септік (местный падеж)

Отвечает на вопросы *кімде?* (у кого?), *қайда?* (где?), *қашан?* (когда?), *нешеде?* (во сколько?) и принимает окончания:

☑ *-да/-де* после гласных, звонких и сонорных звуков. Например: *парта-да* – на парте;

☑ *-та/-те* после глухих согласных и звонких *б, в, г, д*. Например: *күшік-те* – у щенка;

☑ *-нда/-нде* после притяжательных окончаний 3-го лица *-ы/-і, -сы/-сі*. Например: *Алматы қала-сы-нда* – в городе Алматы.

Сан есім (имя числительное)

В казахском языке, как и в русском, есть количественные, порядковые и собирательные числительные. Но отличие в том, что в казахском языке числительные не изменяются по родам.

Есептік сан есім (количественное числительное)

Отвечает на вопросы *неше?*, *қанша?* (сколько?).

Образование двузначных числительных:

<i>11</i>	–	<i>он бір</i>
<i>12</i>	–	<i>он екі</i>
<i>16</i>	–	<i>он алты</i>
<i>21</i>	–	<i>жиырма бір</i>
<i>35</i>	–	<i>отыз бес</i>

Реттік сан есім (порядковое числительное)

Обозначает порядковый номер предмета и отвечает на вопрос *нешінші?* (который по счету?).

Реттік сан есім образуется с помощью присоединения суффиксов:

-ншы/-нші
-ыншы/-інші.

Например: *бес-інші* - пятый, *он-ыншы* - десятый, *он үш-інші* - тринадцатый.

Как и в русском языке, в казахском при образовании

двузначных, трехзначных и т.д. порядковых числительных суффикс присоединяется только к последнему из них. Например: *он бес-інші* (пятнадцатый), *жиырма жеті-нші* (двадцать седьмой), *қырық тоғыз-ыншы* (сорок девятый).

- Выбор окончания зависит от последней буквы в слове:
- ☑ если она гласная, то присоединяется окончание, начинающееся с согласной. Например: *алты-ншы* - шестой.
 - ☑ если последняя буква слова согласная, то прибавляется окончание, начинающееся с гласной. Например: *бір-інші* - первый.

Етістік (глагол)

В казахском языке существуют все три времени глагола, встречающиеся и в русском языке. Это *өткен шақ* (прошедшее время), *нақ осы шақ* (настоящее время) и *ауыспалы келер шақ* (будущее время). Кроме них в казахском языке есть еще ряд других времен глаголов.

Өткен шақ (прошедшее время)

Өткен шақ выражает свершившееся действие и образуется в следующем порядке:

Лицо	Суффиксы	Окончания	Пример
1-е лицо	-ды/-ді	-м	<i>сал-ды-м</i>
2-е лицо		-ң	<i>сал-ды-ң</i>
2-е лицо (вежл. форма)	-ты/-ті	-ңыз/-ңіз	<i>сал-ды-ңыз</i>
3-е лицо		-	<i>сал-ды</i>

Например: *мен жаз-ды-м* (я писал), *сен секір-ді-ң* (ты прыгал), *сіз әпер-ді-ңіз* (вы купили, подали), *ол жүгір-ді* (он бегал).

Ауыспалы келер шақ (переходно-будущее время)

Выражает будущее действие, в совершении которого говорящий уверен. Например, *мен ойнаймын* (я буду играть), *сен туған күнге барасың* (ты пойдешь на день рождения).

Эта форма обозначает еще и действие, происходящее в настоящее время. Поэтому она и получила название переходно-

будущего. Например, *оқушылар мектепте оқиды* (дети учатся в школе).

Ауыспалы келер шақ образуется следующим образом:

Лицо	Суффиксы	Окончания	Пример
1-е лицо	<i>-а, -е, -й</i>	<i>-мын/-мін</i>	<i>айт-а-мын</i>
2-е лицо		<i>-сың/-сің</i>	<i>айт-а-сың</i>
2-е лицо (вежл. форма)		<i>-сыз/-сіз</i>	<i>айт-а-сыз</i>
3-е лицо		<i>-ды/-ді</i>	<i>айт-а-ды</i>

Қалау рай

(желательное наклонение)

Выражает намерение или желание действующего лица. Образуется из двух глаголов: основного и вспомогательного.

- Основной глагол является глаголом действия и образуется путем присоединения к корню слова следующих суффиксов и окончаний:

Лицо	Суффиксы	Окончания	Примеры
1-е лицо ед. ч.	<i>-ғы/-гі</i>	<i>-м</i>	<i>ойна-ғы-м</i>
2-е лицо ед. ч.		<i>-ң</i>	<i>ойна-ғы-ң</i>
2-е лицо ед. ч. (вежл. форма)	<i>-қы/-кі</i>	<i>-ңыз/-кіз</i>	<i>ойна-ғы-ңыз</i>
3-е лицо ед. ч.		<i>-сы/-сі</i>	<i>ойна-ғы-сы</i>

- Вспомогательным глаголом является *кел* в III лице и в данной грамматической ситуации на русский язык переводится как *хотеть*.

Например,

ойна-ғы-м келеді (я хочу играть), *жаз-ғы-ң келеді* (ты хочешь писать), *отыр-ғы-ңыз келеді* (вы хотите присесть), *тұр-ғы-сы келеді* (он хочет стоять).

Местоимения *менің, сенің, сіздің, оның* в *қалау рай* могут использоваться и в усеченном варианте: *мен, сен, сіз, ол*.

Например,

менің дәрігер бол-ғы-м келеді - *мен дәрігер бол-ғы-м келеді* (я хочу стать врачом);

сенің асық ойна-ғы-ң келеді - *сен асық ойна-ғы-ң келеді* (ты хочешь играть в асыки).

Бұйрық рай (повелительное наклонение)

Выражает разные оттенки побуждения к совершению действия со стороны говорящего и в зависимости от контекста может иметь значение повеления, просьбы, совета, призыва и т.д.

Во 2-м лице единственного числа окончание не употребляется. Например, *сен бар* (ты иди), *сен жаз* (ты пиши). Во 2-м лице единственного числа вежливой формы к корню слова прибавляется притяжательное окончание. Например, *сіз кел-іңіз* (вы приходите), *сіз ал-ыңыз* (вы возьмите).

Отрицательная форма *бұйрық рай* образуется с помощью присоединения к корню слов отрицательных частиц:

- ☑ -*ма/-ме* после гласных и сонорных. Например: *бар-ма* (не ходи);
- ☑ -*ба/-бе* после звонких согласных. Например: *сен жаз-ба* (ты не пиши);
- ☑ -*па/-пе* после глухих и звонких *б, в, г, д*. Например: *іш-пе* (не пей).

Аа

аға	-	старший брат
ағаш	-	дерево
аз	-	мало
“Айгөлек”	-	игра “Айголек”
айттыңыз	-	вы рассказывали, говорили
ақ	-	белый
ақылды	-	умный
ал	-	возьми, бери; ну
алма	-	яблоко; не бери
алты	-	шесть
алтыдамын	-	мне шесть лет
алу	-	брать
анда	-	там
арыстан	-	лев
асық	-	асык
ат	-	имя; лошадь
ата	-	дедушка
аты	-	его имя
атым	-	моё имя
атыңыз	-	ваше имя
ауыл	-	аул
ауылда	-	в ауле
ашық хат	-	открытка
аю	-	медведь

Әә

әдемі	-	красивый
әдетте	-	обычно
әже	-	бабушка
әке	-	отец, папа
әлде	-	или
ән	-	песня
әпер	-	купи; подай
әперші	-	купи, пожалуйста; подай, пожалуйста
әпке	-	старшая сестра
әрине	-	конечно

Бб

бала	-	ребенок
балабақша	-	детский сад
балабақшаға барады	-	ходит в детский сад
балалар	-	дети
балапан	-	цыплёнок
балмұздақ	-	мороженое
балық	-	рыба
бар	-	есть
барады	-	ходит; пойдёт
бауырсақ	-	баурсак
бен	-	и
бер	-	дай

берші	-	дай, пожалуйста
бес	-	пять
болады	-	будет
болайық	-	давай будем
боламыз	-	мы будем
болды	-	было
болмайды	-	не будет
бор	-	мел
бота	-	верблюжонок
бояу	-	краски
бөлме	-	комната
бұл	-	это
бүгін	-	сегодня
былай	-	так
біз	-	мы
білдіңіз	-	вы узнали
бір	-	один
бірінші	-	первый

Гг

гүл - цветок

Ғғ

ғарышкер - космонавт

Дд

да	-	тоже; и
дала	-	степь
далада	-	в степи
де	-	тоже; и
дене шынықтыру	-	физкультура
деп	-	так
деп жаздың	-	ты написал так
дән	-	зерно
дәптер	-	тетрадь
дәрігер	-	врач, доктор
домбыра	-	домбра
доп	-	мяч
дос	-	друг
дос қыз	-	подруга

Ее

екі	-	два
елу	-	пятьдесят
емес	-	не
енді	-	теперь
ертең	-	завтра
есеп	-	задача
есеп шығару	-	решать задачу
ет	-	мясо

Жж

жабайы	-	дикий
жабайы жануар	-	дикое животное
жаздың	-	ты написал
жазу	-	писать
жақсы	-	хорошо
жақсы көру	-	любить
жаман	-	плохо
жарайды	-	ладно
жарысу	-	соревноваться
жасыл	-	зелёный
жаттығу	-	упражнение
жатыр	-	лежит, лежат
және	-	и
жедік	-	мы ели, кушали
жедім	-	я ел, кушал
жейді	-	он кушает
жек көру	-	ненавидеть, не любить
жемейді	-	не кушает
жеті	-	семь
жетідемін	-	мне семь лет
жету	-	дойти, пробежать
жеу	-	есть, кушать
жиырма	-	двадцать
жоқ	-	нет
жолбарыс	-	тигр
жуас	-	тихий
жұмсақ ойыншық	-	мягкая игрушка
жүгіру	-	бегать
жүр	-	пойдем

Зз

зейнеткер	-	пенсионер
-----------	---	-----------

Ии

иә	-	да
ит	-	собака
итер	-	пинай, толкай

Кк

кәмпит	-	конфета
кел	-	приходи
келу	-	приходить
керемет	-	необычайно
кереует	-	кровать
көйлек	-	платье, рубашка
көк	-	синий
көңілді	-	весело, весёлый
көңілсіз	-	не весело, грустно
көп	-	много
көрсетші	-	покажи, пожалуйста
көше	-	улица

күлкілі	-	смешной
күшік	-	щенок
кім	-	кто
кімдікі	-	чей
кіммен	-	с кем
кімнің	-	чей, кого
кірген жоқ	-	не вошёл
кірді	-	вошёл
кірпі	-	ёж
кітап	-	книга
кішкентай	-	маленький
кіші	-	малый, маленький

Ққ

қазақ тілі	-	казахский язык
қазір	-	сейчас
қай	-	который, какой
қайда	-	где
қалада	-	в городе
қалай	-	как
қалайша	-	как это
қалам	-	ручка
қалашық	-	городок
қалпақ	-	шляпа
қандай	-	какой
қара	-	чёрный
қарға	-	ворона
қарындас	-	младшая сестра мальчика
қарындаш	-	карандаш
қасқыр	-	волк
қозы	-	ягнёнок
қой	-	положи
қойма	-	не клади
қоңыр	-	коричневый
қоян	-	заяц
қу	-	хитрый
қуыршақ	-	кукла
қуыспақ	-	догонялки
қыз бала	-	девочка
қызық	-	интересно
қызыл	-	красный
қырық	-	сорок

Лл

лақ	-	козленок
лақтыр	-	кидай

Мм

маған	-	мне
маймыл	-	обезьяна
машина	-	машина
мазмұны	-	содержание

мәре	-	финиш
мейірімді	-	добрый
мектеп	-	школа
мектепте	-	в школе
мен	-	я; и
менікі	-	мой
менің	-	мой
мұғалім	-	учитель
мұнда	-	сюда, здесь
мынау	-	это
“Мырш-мырш”	-	игра “Мырш-мырш”
мысық	-	кошка

Нн

нәтиже	-	результат
не	-	что
немен	-	с чем
неше	-	сколько
нешедесің	-	сколько тебе лет

Оо

оған	-	ему
ойнағым келеді	-	я хочу играть
ойнағым келмейді	-	я не хочу играть
ойнағың келе ме?	-	ты хочешь играть?
ойнадық	-	мы играли
ойнамау	-	не играть
ойнау	-	играть
ойын	-	игра
ойыншық	-	игрушка
ойыншық сарбаз	-	игрушечный солдат
оқиды	-	он учится, они учатся; он читает, они читают
оқимын	-	я учусь
оқисың	-	ты учишься
оқу	-	учиться
оқушы	-	ученик
ол	-	он, она, оно
олар	-	они
он	-	десять
онда	-	там; у него
оның	-	его
онікі	-	его
орман	-	лес
орманда	-	в лесу
орындық	-	стул
отбасы	-	семья
отыз	-	тридцать

Өө

өмір сүреді	-	он живет
өмір сүре ме?	-	живет ли?
өмір сүрмейді	-	он не живет

Пп

- пен - и
- піл - слон

Рр

- рақмет - спасибо

Сс

- сабақ - урок
- саған - тебе
- салдым - я рисовал, нарисовал
- салдың - ты рисовал, нарисовал
- сары - жёлтый
- сәлем - привет
- сәлеметсіз бе? - здравствуйте!
- сегіз - восемь
- секіртпе - скакалки
- секіру - прыгать
- сен - ты
- сенікі - твой
- сенің - твой
- сиыр - корова
- сондай - такой
- сөмке - сумка
- су - вода
- сурет - рисунок, картина
- сурет саламын - я нарисую
- сурет салғым келеді - я хочу рисовать
- сұр - серый
- сүйікті - любимый
- сүт - молоко
- сыйладым - я подарил
- сыйладың - ты подарил
- сыйлау - дарить
- сынып - класс
- сыныпта - в классе
- сыныптас - одноклассник
- сыныптас қыз - одноклассница
- сіздікі - ваш
- сіздің - ваш
- сіңлі - младшая сестра девочки

Тт

- та - тоже; и
- тайлақ - верблюжонок
- тамаша - великолепно
- таныстыңыз - вы познакомились
- тапсырма - задание
- тас - камень
- те - тоже; и
- тиген жоқ - не задел
- тиді - задел

тоғыз	-	девять
төрт	-	четыре
төртбұрыш	-	классики
туған күн	-	день рождения
туралы	-	о, об, про
тұр	-	стоит
тұрады	-	живёт
тұра ма?	-	живёт?
тұрамын	-	я живу
тұрасың	-	ты живёшь
тұрмайды	-	он не живёт
түйе	-	верблюду
түлкі	-	лиса
түрлі-түсті	-	цветной; разноцветный
түс	-	цвет
тығылмақ	-	прятки
тышқан	-	мышь

ҰҰ

ұл бала	-	мальчик
ұр	-	бей
ұшқыш	-	лётчик

ҮҮ

үзіліс	-	перемена
үй	-	дом
үй жануары	-	домашнее животное
үйрек	-	утка
үйшік	-	домик
үлкен	-	большой
үстел	-	стол
үш	-	три

Хх

хал	-	настроение
халім	-	моё настроение
халің	-	твоё настроение
халіңіз	-	ваше настроение

Шш

шалбар	-	брюки
шеше	-	мама
шопан	-	пастух, чабан
шөп	-	трава

Ыы

ызақор	-	злой
--------	---	------

Іі

іні	-	младший брат
істедіндер	-	вы делали
істеу	-	делать
ішеді	-	(он) пьёт
ішпейді	-	(он) не пьёт

Русско-казахский словарь

Аа

“Айголек”	-	“Айгөлек” ойыны
асык	-	асық
аул	-	ауыл
(в) ауле	-	ауылда

Бб

бабушка	-	әже
баурсак	-	бауырсақ
бегать	-	жүгіру
бей	-	ұр
белый	-	ақ
бери	-	ал
большой	-	үлкен
братъ	-	алу
брюки	-	шалбар
(мы) будем	-	боламыз
будет	-	болады
было	-	болды

Вв

ваш	-	сіздің; сіздікі
ваше имя	-	атыңыз
ваше настроение	-	халіңіз
в городе	-	қалада
великолепно	-	тамаша
верблюд	-	түйе
верблюжонок	-	бота; тайлақ
весело, весёлый	-	көңілді
в классе	-	сыныпта
вода	-	су
возьми	-	ал
волк	-	қасқыр
ворона	-	қарға
восемь	-	сегіз
вошёл	-	кірді
врач	-	дәрігер
в степи	-	далада
в школе	-	мектепте

Гг

где	-	қайда
говорили	-	айттыңыз
городок	-	қалашық
грустно	-	көңілсіз

Дд

да	-	иә
давай будем	-	болайық
дай	-	бер
дай, пожалуйста	-	берші
дарить	-	сыйлау
два	-	екі
двадцать	-	жиырма
девочка	-	қыз бала
девять	-	тоғыз
дедушка	-	ата
делать	-	істеу
(вы) делали	-	істедіңдер
день рождения	-	туған күн
дерево	-	ағаш
десять	-	он
дети	-	балалар
детский сад	-	бала бақша
дикий	-	жабайы
дикое животное	-	жабайы жануары
добежать	-	жету
добрый	-	мейірімді
догонялки	-	қуыспақ
дойти	-	жету
доктор	-	дәрігер
дом	-	үй
домашнее животное	-	үй жануары
домбра	-	домбыра
домик	-	үйшік
дос	-	друг

Ее

его	-	оның, онікі
его имя	-	аты
(мы) ели	-	жедік
(я) ел	-	жедім
ему	-	оған
есть	-	бар; жеу

Ёё

ёж	-	кірпі
----	---	-------

Жж

жёлтый	-	сары
живёт	-	тұрады; өмір сүреді
живёт ли	-	өмір сүре ме?; тұра ма?
(ты) живёшь	-	тұрасың
(я) живу	-	тұрамын

Зз

завтра	-	ертең
задание	-	тапсырма
задача	-	есеп
задел	-	тиді
заяц	-	қоян
здесь	-	мұнда
зелёный	-	жасыл
зерно	-	дән
здравствуй	-	сәлеметсің бе
здравствуйте	-	сәлеметсіз бе
злой	-	ызақор

Ии

и	-	және; да, де; та, те; бен, пен; мен
игра	-	ойын
(мы) играли	-	ойнадық
играть	-	ойнау
игрушка	-	ойыншық
игрушечный солдат	-	ойыншық сарбаз
имя	-	ат
интересно	-	қызық

Кк

казахский язык	-	қазақ тілі
как	-	қалай
какой	-	қандай; қай
камень	-	тас
карандаш	-	қарындаш
картина	-	сурет
как это?	-	қалайша?
(с) кем	-	кіммен
кидай	-	лақтыр
класс	-	сынып
классики	-	төртбұрыш
книга	-	кітап
кого	-	кімнің
козлёнок	-	лақ
комната	-	бөлме
конечно	-	әрине
конфета	-	кәмпит
коричневый	-	қоңыр
корова	-	сиыр
космонавт	-	ғарышкер
который	-	қай
кошка	-	мысық
красивый	-	әдемі
краски	-	бояу

красный	-	қызыл
кровать	-	кереует
кто	-	кім
кукла	-	қуыршақ
купи	-	әпер
купи, пожалуйста	-	әперші
(он) кушает	-	жейді
(я) кушал	-	жедім
кушать	-	жеу

Лл

ладно	-	жарайды
лев	-	арыстан
лежат, лежит	-	жатыр
летчик	-	ұшқыш
лес	-	орман
(в) лесу	-	орманда
лиса	-	түлкі
лошадь	-	ат
любимый	-	сүйікті
любить	-	жақсы көру

Мм

маленький	-	кішкентай; кіші
мало	-	аз
малый	-	кіші
мальчик	-	ұл бала
мама	-	шеше
машина	-	машина
медведь	-	аю
мел	-	бор
младшая сестра девочки	-	сіңлі
младшая сестра мальчика	-	қарындас
младший брат	-	іні
мне	-	маған
мне семь лет	-	жетідемін
мне шесть лет	-	алтыдамын
много	-	көп
моё имя	-	атым
моё настроение	-	халім
мой	-	менің
молоко	-	сүт
мороженое	-	балмұздақ
мы	-	біз
“Мырш-мырш”	-	“Мырш-мырш” ойыны
мышь	-	тышқан
мягкая игрушка	-	жұмсақ ойыншық
мясо	-	ет
мяч	-	доп

Нн

(ты) написал	-	жаздың
(ты) написал так	-	деп жаздың
(я) нарисую	-	сурет саламын
настроение	-	хал
не	-	емес
не бери	-	алма
не будет	-	болмайды
не весело	-	көңілсіз
не вошёл	-	кірген жоқ
(он) не живёт	-	тұрмайды; өмір сүрмейді
не задел	-	тиген жоқ
не играть	-	ойнамау
не клади	-	қойма
не кушает	-	жемейді
не любить	-	жек көру
ненавидеть	-	жек көру
необычайно	-	керемет
(он) не пьёт	-	ішпейді
нет	-	жоқ
(я) не хочу играть	-	ойнағым келмейді
ну	-	ал

Оо

о	-	туралы
об	-	туралы
обезьяна	-	маймыл
обычно	-	әдетте
один	-	бір
одноклассник	-	сыныптас
одноклассница	-	сыныптас қыз
он	-	ол
она	-	ол
они	-	олар
оно	-	ол
отец	-	әке
открытка	-	ашық хат

Пп

папа	-	әке
пастух	-	шопан
пенсионер	-	зейнеткер
первый	-	бірінші
перемена	-	үзіліс
песня	-	ән
пинай	-	итер
писать	-	жазу
платье	-	көйлек
плохо	-	жаман

(ты) подарил	-	сыйладың
подай	-	әпер
подай, пожалуйста	-	әперші
(я) подарил	-	сыйладым
подруга	-	дос қыз
(вы) познакомились	-	таныстыңыз
пойдём	-	жүр
пойдёт	-	барады
покажи, пожалуйста	-	көрсетші
положи	-	қой
прекрасно	-	тамаша
привет	-	сәлем
приходи	-	кел
приходить	-	келу
про	-	туралы
прыгать	-	секіру
прятки	-	тығылмақ
(он) пьёт	-	ішеді
пять	-	бес

Рр

разноцветный	-	түрлі-түсті
(вы) рассказывали	-	айттыңыз
ребёнок	-	бала
результат	-	нәтиже
решать задачу	-	есеп шығару
(ты) рисовал	-	салдың
(я) рисовал	-	салдым
рисунок	-	сурет
рубашка	-	көйлек
ручка	-	қалам
рыба	-	балық

Сс

сегодня	-	бүгін
сейчас	-	қазір
семь	-	жеті
семья	-	отбасы
серый	-	сұр
синий	-	көк
скакалки	-	секіртпе
сколько	-	неше
сколько тебе лет	-	нешедесің
слон	-	піл
смешной	-	күлкілі
собака	-	ит
содержание	-	мазмұны
соревноваться	-	жарысу
сорок	-	қырық

спасибо	-	рақмет
старшая сестра	-	әпке
старший брат	-	аға
стоит	-	тұр
стол	-	үстел
стул	-	орындық
сумка	-	сөмке
сюда	-	мұнда

Тт

так	-	былай; деп
такой	-	сондай
там	-	онда
твоё настроение	-	халің
твой	-	сенің; сенікі
тебе	-	саған
теперь	-	енді
тетрадь	-	дәптер
тигр	-	жолбарыс
тихий	-	жуас
тоже	-	да, де, та, те
толкай	-	итер
трава	-	шөп
три	-	үш
тридцать	-	отыз
ты	-	сен

Уу

(вы) узнали	-	білдіңіз
улица	-	көше
умный	-	ақылды
у него	-	оның, онда
упражнение	-	жаттығу
урок	-	сабақ
утка	-	үйрек
ученик	-	оқушы
учитель, учительница	-	мұғалім
(он) учится	-	оқиды
(ты) учишься	-	оқисың
(я) учусь	-	оқимын
учиться	-	оқу

Фф

физкультура	-	дене шынықтыру
финиш	-	мәре

Хх

хитрый	-	қу
ходит	-	барады

ходит в детский сад - балабақшаға барады
хорошо - жақсы
(ты) хочешь играть? - ойнағың келе ме?
(я) хочу играть - ойнағым келеді
(я) хочу рисовать - сурет салғым келеді

Цц

цвет - түс
цветной - түрлі-түсті
цветок - гүл
цыплёнок - балапан

Чч

чабан - шопан
чей - кімнің, кімдікі
(с) чем - немен
четыре - төрт
чёрный - қара
что - не
(он) читает,
(они) читают - оқиды

Шш

шесть - алты
школа - мектеп
шляпа - қалпақ

Щщ

щенок - күшік

Ээ

это - бұл, мынау

Яя

я - мен
яблоко - алма
ягнёнок - қозы

Тапсырмалар мен аудармалары (задания и их перевод)

- Ауыстырыңыз - Замените
Ән айтайық - Давайте споём
Ән айтыңыз - Спойте
Әңгіме құрастырыңыз - Составьте рассказ
Әңгімелеңіз - Рассказывайте, расскажите
Әңгімелесіңіз - Поговорите
Әр заттың қайда орналасқанын айтыңыз - Скажите, где
расположен каждый предмет
Белгілеңіз, сөйлеңіз - Отметьте, говорите
Бояңыз - Раскрасьте
Бір минуттай суретке қараңыз, кітапты жауып еске түсіріңіз -
Посмотрите на рисунки в течение одной минуты, затем
закройте книгу и вспомните
Диктордың бұйрығын орындаңыз - Выполните задание диктора
Енді суретке қарап қайталаңыз - Теперь посмотрите на
рисунки и повторите
Еске түсіріңіз - Вспомните
Есте сақтаңыз - Запомните
Жазыңыз - Напишите
Жаңылтпашты жаттаңыз - Выучите наизусть считалку
Жаттаңыз - Выучите наизусть
Көшіріңіз - Перепишите
Қате табыңыз - Найдите ошибку
Қосыңыз, жазыңыз - Соедините, напишите
Қосыңыз, табыңыз - Соедините, найдите
Нүктелерді қосыңыз, жақшаларға жазыңыз - Соедините точки,
запишите в скобках
Оқыңыз - Прочтите
Санамақты еске түсіріңіз - Вспомните считалку
Санамақты жаттаңыз - Выучите наизусть считалку
Санаңыз - Посчитайте
Сол жақтағы сұрақтардың жауаптарын оң жақтан табыңыз - Ответы
на вопросы, расположенные слева, найдите справа
Сөздерді айырыңыз - Разделите
Сөзді жинаңыз - Соберите слова
Сөйлем құрастырыңыз - Составьте предложение
Сөйлесіңіз - Разговаривайте
Суреттерге қарап, сұраққа жауап беріңіз - Посмотрите на
картинки и ответьте на вопросы
Сұраққа ауыстырыңыз - Замените на вопрос
Сұхбаттасыңыз - Побеседуйте
Табыңыз - Найдите
Толтырыңыз - Заполните
Тыңдаңыз, жауап беріңіз - Слушайте, ответьте
Хатқа жауап беріңіз - Ответьте на письмо
Шешіңіз - Отгадайте

Ассоциированная школа ЮНЕСКО «БЭСТ»
с благодарностью примет отзывы,
а также замечания и предложения по адресу:
480008, г. Алматы, ул. Мынбаева, 12а.
Тел.: (3272) 42-63-50, 42-17-67
E-mail: ofro_best@nursat.kz

Учебное издание

Гульжахан Клышбаевна Досмамбетова
Куляйхан Даутовна Торгаева

МЕҢІҢ ҚАЗАҚ ТІЛІМ
(учебник для 2-го класса школ
с русским языком обучения)

Ответственная за выпуск *А. Ковальчученко*
Главный редактор *З. Сериккалиев*
Арт-директор *Д. Машрапов*
Художники *Г. Алмабаева, Ш. Бахытова, Э. Иванченко*
Корректор *С. Темирова*
Компьютерный набор и верстка *Grapho Art*

Сдано в набор 24.09.01. Подписано в печать 10.10.01. Формат 60x84¹/₈.
Бумага офсетная. Печать офсетная. Гарнитура Pragm. Усл. п.л. 13,48.
Тираж 3000 экз. Зак. 30844.

ТОО ИК «Раритет»

480072, г. Алматы, ул. Масанчи, 98 (уг. ул. Абая), офис 14.
Тел.: 92-35-83, 92-36-83, тел./факс 92-17-19.

Отпечатано с готовых диапозитивов заказчика в
Полиграфкомбинате корпорации «Атамұра» Республики
Казахстан, 480002, г. Алматы, ул. М. Макатаева, 41.